

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Cenjenim volilcem mest in trgov na Kranjskem!

Za častno zaupanje, katero ste nam pri volitvi dne 3. januarja izkazali, se podpisani iskreno zahvaljujemo. Zmaga je tem pomenljivejša, ker je napredna naša stranka odbila združeni naskok lažiliberalnih in klerikalnih strank. Vse do zadnjega zjedini se je proti naprednemu slovenskemu meščanstvu, ali le-to je podrlo v prah vse nasprotnike, ter je zvesto ostalo zastavi, pod katero se je dosedaj zmagonosno obrnilo od grdega nazadnjaštva, ki ima v deželi toliko očitnih, postavi prikritih protektorjev. Nenaravna in sramotna koalicija nam dne 3. januarja zavednih naših mest in trgov ni mogla vzeti, izkazalo se je, da je vez, ki veže ta mesta in trge z napredno-narodno stranko, nerazrušljiva. Zategadelj gojimo z vso opravičenostjo trdno zavezo, da je narodna in napredna misel mej našim meščanstvom nepremagljiva, in da se že v bližnji bodočnosti s ponosnih naših mest zmagonosno razširi tudi med kmetijski naš narod. V to pomozi Bog! Slava zavednim narodno-naprednim volilcem!

V Ljubljani, 4. januarja 1900.

Dr. Andrej Ferjančič. Ivan Plantan.
Dr. Ivan Tavčar.

Minole volitve.

I.

Volilni boj v kranjski deželi je končan, in sedaj je čas, da si ogledamo najvažnejše pojave tega boja in njegove uspehe.

Resničen uspeh je dosegla napredna narodna stranka, in sicer uspeh, ki je pomnožil njeno poli-

tično moč in povzdignil njen ugled, mej tem ko je izšla klerikalna stranka moralno in materialno oškodovana in oslabiljena iz tega velikega političnega boja.

Klerikalna stranka prikriva svoj poraz v tem s članki in plakati, v katerih s pravim „galgenhumorjem“ skuša občinstvo preslepiti, češ, da je ostalo vse pri starem, in da volilni boj ni ničesar izpremenil na posesti strank.

Temu pa ni tako. Te klerikalne tolažbe so piškave, zakaj dejansko pomenijo minole volitve za klerikalce občutno izgubo.

Klerikalci so res ohranili vse, kar so sami imeli, kar je od nekdaj bila njihova posest, namreč peto kurijo in kmetijske občine, ali izvolitev Plantana pomeni zanje vendar občutno izgubo.

Dokler je dolenski mesta zastopal Šuklje, sta nam Šusteršič in „Slovenec“ vsak trenotek očitala, da ima napredna narodna stranka samo dva poslanca v državnem zboru. Vsak čas se je čulo in čitalo, da Šuklje ne pripada naši stranki, in vedno arogantni Šusteršič je celo trdil, da neče Šuklje o naši stranki ničesar slišati. Mi smo na to morali molčati, ker je bilo resnično, da je Šuklje hodil vedno svoja posebna pota, da je bil od naše stranke pri volitvah leta 1897 le formalno priporočen, da pa se ni nikdar izjavil kot pripadnik naše napredne narodne stranke, če tudi je imel z njo mnogo vezi, in se je z njo v pre mnogih načelnih zadevah popolnoma strinjal.

Zdaj je na mesto Šukljeja, — ki je bil dejansko kot poslanec sam za se stranka, in celo neposredno pred volitvami razvil program, ki je vzradostil vse, kar misli klerikalno — izvoljen Plantan. Mandat dolenskih mest je torej prešel iz rok moža, ki je stal nekako v sredi mej obema strankama v naši deželi, a — po zadnjem nastopu — klerikalcem že bližje ko nam, v roke zanesljivega in odločnega pristaša napredne stranke.

Napredna narodna stranka bo torej imela v prihodnjem državnem zboru tri popolnoma zanesljive naprednjake, mej tem ko je doslej dejanski imela le dva, ker v resnici ni Šuklje pripadal stranki, dasi ga je ta pri volitvah priporočala, čeprav ni tajil, da se v mnogih ozirih ne strinja niti z njenim programom niti z njeno taktiko.

Izid zadnjih volitev pomeni torej za našo napredno stranko pozitivno pridobitev, za klerikalno stranko pa ravno tako izgubo.

Naša stranka je spravila v državni zbor poslanca, ki je odločen njen pristaša, in to na mesto moža, ki je večkrat delal tudi proti napredni stranki. Za klerikalce pomeni to efektivno izgubo, kajti na mesto poslanca, ki je večkrat hodil s klerikalci zoper napredno stranko, ki se v parlamentu skoro nikdar ni spomnil, da je zaupnik naprednih meščanov ter se naposled javno izpovedal v smislu, s katerim se nobena napredna stranka ne more strinjati, je prišel poslanec, ki se bo klerikalizmu vedno in povsod, dosledno in neustrašno ustavljal in ki bo zvesto stal pri stranki, katera ga je dvignila na ščit.

Zgodila se je torej v zastopstvu kranjskih mest in to važna prememba, in sicer taka, da jo sme napredna narodna stranka smatrati za dejansko pridobitev, klerikalna stranka pa za dejansko izgubo.

Vsled te premembe imajo zdaj vsa kranjska mesta jednotno zastopstvo, kar doslej ni bilo. Poslanci mest in trgov, so vsi zanesljivi in odločni pristaši napredne narodne stranke, ki bodo v državnem zboru zvesto služili tistim idealom, ki jih je napredno meščanstvo zapisalo na svoj prapor, in klerikalci se ne bodo več mogli rogati, da tretji mestni poslanec kranjski ne mora nič vedeti o napredni narodni stranki, ampak bodo morali priznati, da je na mesto klerikalcem prijaznega poslanca prišel v drž. zbor strankar, ki je odločen nasprotnik klerikalizma.

Že ko bi napredno-narodna stranka ne bila pri minolih volitvah ničesar drugega dosegla, ko da je na mesto Šukljeja spravila svojega energičnega somišljenika Plantana v drž. zbor ter tako dosegla, da so vsa mesta jednotno zastopana, da je vsa inteligenca posvedočila svoje napredno in narodno mišljenje, bi bila lahko z izvidom volitev jako zadovoljna ker pomeni to, kakor smo že rekli, zanjo efektivno pridobitev. To pa ni jedini uspeh zadnjih volitev. Dosegli smo še druge, o katerih bomo govorili v naslednjih člankih.

V Ljubljani, 5. januarja.

Državnozbornske volitve.

Krščanski socialisti in socialni demokratje z državnozbornskimi volitvami niso zadovoljni. Izgubili so mnogo svojih mandatov in število njihovih volilcev se je strahovito skrcilo. Tudi prva krščanskosocialna trdnjava, Dunaj, se je začela podirati, in dr. Luegerju so se zmajala tla prav opasno. Izmed pet mandatov splošnega volilnega razreda so mogli krščanski socialisti obdržati komaj dva. Dr. Lueger in Axmann sta bila izvoljena, toda Lueger je izgubil 1900, Axmann celo 6000 glasov. Prvi in peti okraj sta volila socialnodemokratsko, a tudi v drugem okraju je potrebna ožja volitev med krščanskim socialistom Prochazko in socialnim demokratom dr. Adlerjem. Na Dunaju so imeli pri letošnjih volitvah krščanski socialisti okoli 15000 glasov manj kakor pri volitvah leta 1897. A tudi Dunajsko Novomesto so izgubili Luegerjanci. Tam je zmagal socialni demokrat Pernerstorfer proti krščansko-socialnemu deželnemu odborniku Steinerju. V okraju Krems pride med krščanskim socialcem dr. Gessmannom in Schönererjancem Dötzmom do ožje volitve. V St. Pöltnu in Korneuburgu so krščanski socialisti zmagali. Te volitve so pač dokazale, da Dunaj in Nižja Avstrijska ni več izključno krščansko-socialna, nego da so socialni demokratje in Schönererjanci klerikalizmu že dobro izpodkopali tla. Na Češkem pa so izgubili socialni demokratje izmed 7 kar 6 mandatov, in sicer so jim vzeli

LISTEK.

Po boju in pred gratulacijo.

Preden se jaz — podlistkar vrlim trem našim, v mestih in trgih izvoljenim poslancem predstavim, bi jih naprosil, da bi se šli vsi trije hitro kopat. Bili so namreč v volilni posodi, iz katere so gotovo po peklensčkovi in ne po božji volji izlezli kot zmagovalci v takih družbah, da skoraj ni verjetno, da bi ne bili česa našli — vsaj slabega duha.

V prvi vrstici bi svetoval Vam gospa Plantanova, da svojega gospoda soproga, potem ko se bo dobro obrisal in ohladil, postavite še par dni na burjico, ki brije ravno sedaj, sicer vam bo zanesel tisti farškonemčurski duh, s katerim je prišel v dotiko, v vse stanovanje. Res je sicer, da je naš prijatelj Karol iz Rudolfovega gospoda prošta že več ko mesec dni obiral in snažil, toda ne glede na to, da je skrivnostno ginjeni duh sam na sebi neizscrpljiv, ker je nadahnen po vzvišenih, nam zemljanom ne umljivim potih, je „Dihur“, najbolj smrdljiva žival, to sproti pokvarjal kar je očistil naš Karol. In da „Slovenec“ nima čistih rok in da je ta gospoda prošta tudi vsak dan povzdigoval in ga svojim verni-

kom kazal kot signum victoriae, vam je tudi znano. Temu se dostavite vse Kočvarje, ki koplejo premog in po ne dobro dišeči Rinzli lové rake in tisto staro mast, katero so naši ljubljanski nemčurji še po rajnem Dežmanu podedovali, in s katero so zabelili ta „mixtum compositum“, potem boste umeli, milostljiva, da samo navadno milo in brez burje vašega gospoda soproga ne pripravi v to, da bi bil zopet za salon, v katerem se shajajo ponosni, čisti ljudje.

Tudi naš Ivan „dičnih lastnosti“ je bil v precej enaki zabeli. Toda on ni bil sam. Imel je dva dobra pomočnika. Kralj Sode brez Gomore ta je prišel v volilno posodo le kot nek lek. Zatorej se ga tudi niso prijeli glasovi, kajti nabiral je le smeh in farško nemčursko predrznost, za katero sta se hrabro potezala vsestransko koncilijantni Šušnik in za vsak slučaj dobro drezirani Johann. Da ni prišlo med zvezo Šušnik-Johann in kraljem Sode brez Gomore do eksplozije skrbel je:

Mož Selesen, rajski svat.
nevpogljiv socialdemokrat.

Torej je tudi umljivo, da je „dični“ Ivan sam nabral več glasov, kakor vsi štirje ostali nabiralci, katerim bi bil dal pri tej priliki še ta dobri nauk, da naj se gredo, preden skočijo sprot v volilno posodo, še

učit, kaj je človeku vse treba znati, da zamore tekrovati s takim nasprotnikom kakor je naš „dični“ Ivan. Ne vemo, je li naš Ivan težko nosil tako veliko butaro glasov in večkrat počival, ali so ga motili sonabralci, od katerih si je čez vse komični kralj sode v zvezo antike z modernim znakom budalosti A la August pokrtil cilinder. Predolgo je bil na vsak način naš kandidat med njimi, in gotovo se je tudi navzel farško-nemčurskega duha, in dasiravno se nikakor ni bati, da bi se ga ta duh prijel, že misel taka zbujala neprijetno našo domisljivost, zatorej: v kopelj, Ivan!

Gospod dvorni svetnik, Vi dosedaj niste bili na slabem duhu. Duh, ki se človeka poprime, ki je vedno gladko počesan in ima zmerom trdne podplate, da se mu kaka trska ne zadere, ko brska pred gospodi, ki so še več kot dvorni svetniki, ni ravno za vsakega moža; — vendar naš Andrej je bil tudi že toliko v dotiki s tistimi vzvišenimi maslijenci, da bi niti njemu, ki je bil s Vami v volilni posodi, niti nam, in posebno meni, ki pojdem Andreju gratulirat, vaš duh ne bil nepreneosljiv. Toda, gospod dvorni svetnik, Vi niste prostovoljno skočili v volilno posodo. Vas so se lotile tako grde in umazane roke, in Vas potisnile v to posodo, da Vam naravnost rečem, da prav čist ne boste nikdar več. Vrh tega Vas je

prijel s kremplji in kljunom tudi tisti smrdljivi krokar, tič, ki živi od mrhovine, ki leta sedaj po Gorenjskem ter je za dvoje dihurjev. Ta tič vas je prenašal in kazal po gorenjski ravnini, preden vas je izpustil, da ste padli, gospod dvorni svetnik, in padli globoko, dobro, da ne Andreju na glavo, ampak pod njega.

Ljubi Andrej, dasi nisi imel Plantanove usode, kopat se pojdi vendarle!

Gratulaturus.

„Mikokosmos“.

Češki spisal Avg. Evg. Mužik.

Židinj.

V velikem kopališkem mestu smo. Koliko je tu povsod nenavadnih obrazov, najrazličnejših plemen, narodnostij, jezikov in ver! V pisanem metežu se vijejo v kolonadah, prepletajo se, izginjajo in se iznova prikazujejo te neznane, a za pol ure kot že leta znane fizjognomije; mnoge se nam vtisnejo pri prvem pogledu za dolgo v spomin, druge arečamo desetkrat, a ne vzbude nam najmanjše pozornosti, hodijo sem ter tja brez zanimanja, in odhajajo, kakor v oalem svojem življenju. Vsakemu je mar le svoj „jaz“, svoje ozdravljenje in prospeh. In v celoti tvorijo nekako veliko republiko bolnih in bednih ljudi s istim trpljenjem

štiri nemški radikali in dva češki narodni socialisti. Samo Liberec so obdržali. Na Moravskem so izgubili Olomuški mandat, katerega so jim vzeli češki narodni socialisti, v Brnu pa pride do ožje volitve. Obdržali so doslej le jednega. V Šleziji so svoj okraj rešili in jednega pridobili. Graški mandat so izgubili in je znani Resel padel. V vsem so torej socialni demokrati izgubili osem mandatov, štiri pridobili in dva ohranili. Za dva mandata se bodo še borili. V Brnu ga bržčas pribore. Nemški radikali so vzeli na Češkem štiri mandate socialistom in jednega nemškim naprednjakom. V Šleziji pa je Türk padel. Nemški naprednjaki so izgubili jeden mandat, obdržali Budjevice, pa pridobili dva. Mladočehi so izgubili štiri mandate, dva na Češkem in jednega na Moravskem. Vzeli so jih češki narodni socialisti, ki so pridobili v vsem šest mandatov. Tudi v Znojmu so propadli Mladočehi v boju z nemškimi naprednjaki. Sedem čeških in jeden moravski mandat so Mladočehi obdržali. Katoliška narodna stranka je izgubila Solnograški mandat, katerega ji je vzela nemška narodna stranka, ki je zmaga tudi v Gradcu. Tri zgornjeavstrijske mandate in dva štajerska mandata je katoliška narodna stranka obdržala. Druge stranke so ostale neizpremenjene.

Poljski klub, nemški klerikali in desnica.

Dunajska „Information“ je nedavno poročala, da se poljski klub ne bo vezal na nobeno večino, nego se od slučaja do slučaja pridruži tej ali oni večini. Krakovski „Czas“ je na to odgovoril, da poljskega kluba sedaj ni in da je nemogoče trditi kaj glede njegovega bodočega stališča. Glasilo Ebenhocha, „Linzer Volksblatt“ je proti zvezi nemške katoliške stranke s slovanskimi strankami, zlasti pa proti zvezi z Mladočehi. Ebenhoch je proti stari desnici in dela na to, da bi se Mladočehi izolirali.

Bolgarji in Turki.

Iz Carigrada poročajo: V Stiplju, v vilajetu Kosovem, se je pripetil krvav konflikt med bolgarskimi prebivalci ter turškimi orožniki in vojaki. Turki so imeli več ubitih. Mnogo oseb je zaprtih. Vali, poveljnik orožništva in drugi vladni uradniki so dospeli iz Skoplja v Stiplje. Nemire so baje povzročili člani macedonskega odbora, ki nameravajo baje onemogočiti instalacijo srbskega metropolita Firmiliana v Skoplju.

Vojna v Južni Afriki.

„Daily Mail“ poroča iz Kapstadta: Prodiranje burskih čet vzbuja vedno večje razburjenje. Oddelki Burov, ki so vdrl v Kaplandijo na vzhodu, so dospeli s svojimi predstražami baje že tako daleč, da imajo samo še štiri dni jezdit, pa dospo v Kapstadtt. Angleži so v zadnjih dneh izkrcali z ladij mornarje in topove ter jih postavil na visokoležeče kraje, da zabranijo napad Burov. Ujetnike hočejo Angleži vkrcati na ladije, ker se boje, da bi jih Buri rešili. Baje se je že 10.000 Holandcev pridružilo

in skupnim bednim položajem, ljudij drug od drugega pričakujočih in drug drugemu izrekujočih simpatije. Stan in ime izginja pri njih. Ne ločiš kavalirja od milijonarja, od prosjaka, ki je ob palici prilezel semkaj. Te dragocene, a ob enem lahke toilette težki brillanti dam — so li pravi? In ta drobni lišp, — so li to grofice, meščanke ali le poldame?

Po izrazoviti zunanosti se že na prvi pogled loči od drugih obilica poljskih židov, soprtnih, a tudi patrijarhalnih tipov. Begajo plaho in spoštljivo, a tudi ošabno in samozavestno.

Nekoliko revnih žen se stiska ob strani in pokorno izogiblje vsakemu. To so žene onih poljskih židov; z dolgimi, vprašujočimi in skrbnimi pogledi pogledujejo na svoje može. Po verskem običaju ostržene glave imajo zavite v težka, volnena ogrinjala, dasi je soparno poletje. Ne menijo se za nikogar razun za svoje može, ne brigajo se za oko lico, družbo in lišp, niti med seboj se ne pogovarjajo, pozabile so na vse, i na same sebe — le za može so v skrbeh, in v njihovih korakih je toliko gorja in bojazni, kakor pri neprenehoma pretepani živali.

Vidim v njih le človeka in ženo, in zdi se mi, kakor da bi ležalo vse prokletstvo njihovega pokolenja in naroda kot tiščetna kazen jedino na njih, na teh ubogih slabotnih, revnih ženskih glavah.

Burom. Zato pa se v Kaplandiji proglasi vojno stanje. Železniška proga od Kapstadta do Bloemfonteina je porušena, a tudi brzojavna zveza z Oranjem in Transvaalom je docela pretrgana. Buri so prišli tudi že v Bečuanansko deželo ter kanijo napasti Curuman in Griquatown. Angleži dobe iz Avstralije več tisoč mož za Južno Afriko. Doma na Angleškem so namreč pometli že zadnje izvrške na bojno polje. Lord Kitchener poskuša sedaj zopet svojo srečo z nekim mirovnim odborom. V Pretoriji se je baje sestavil nekak odbor iz štirih bivših članov „Volksraada“ in iz brata generala Cronjea. Ta odbor ima na logo pregovoriti Bure, da opuste nadaljni odpor, ker hoče Kitchener vsem onim, ki odlože orožje, povrniti imetje ter jih postaviti pod vojaško zaščito. V vseh okrajih se baje ustanove podobori mirovnih tendec. Kitchener porablja torej vsa sredstva, da bi napravil vojni konec, ali vsled njegove nečuvstvene brutalnosti in brezprimerne surovosti mu Buri ne bodo napravili veselja, da bi se mu udali.

Dopisi.

Od Sv. Gregorja, 1. januarja. (K ar se je sejalo, to se je našlo. Dne 20. m. m. ponoči je neki nahujskan slepec klerikalne garde s črnolom namazal predjno stran šolskega poslopja. Ne vem, čemu se je tako maščeval prav nad šolo. Gotovo mu je zavrelo v „katoliški“ glavici, ko je čul ob agitaciji, da hoče „šumešter Jelenc“ vero ven iz šole. Ni si mogel drugače oblađiti svoje „katoliške“ krvi kot s tem slavnim činom. Ne želim poizvedovati „katoliškega“ suroveža, saj itak vem, da kdor je skrit pod „svetim“ krilom, temu ne more nihče do živega. Obžalujem le istega, ker je omazal nedolžno steno, saj to ni meni nič hudega.

Za moje podplate poderó naj še šolo, pa naj ustanove družbo Domoljuba — kakor sem nekaj čul o tem. E kratkovidni Gregorci, poiščite si drugih pripomočkov, da me spravite iz svoje srede. Mažite šolo kolikor se vam poljubi, s tem mi še nič ne škodujete. Da sem volil, kakor sem jaz hotel, to naj ne briga nobenega „katoliškega“ slepca prav nič. Jaz bom pel, kakor bom sam godel, poslušal ne bom nikakega kratkomiselnega hujskača. Morda ste pričakovali, da bom dal glasovnico popisati mežnarju? Imel sem priliko opazovati, da ste že tako naivni. Bog me, za možake sem imel nekatere, toda prav tisti so prvi klečepalci, skrivni podrepniki. „Kmet naj voli kmeta“ se je čulo pred volitvijo, toda prav tisti glasovi so prvi sfrčali v petijot, le jaz sem imel „tolik pogum“, da sem volil kmeta, ne pa penzionarja“. Toda ni se čuditi, da so zgubili pogun, ko jih je obsenčil črni strah. Liki lizum se mora pri nas vesti, potem se vse naredi. Žal (?), da ne morem biti tak. Vsekakor si pa štejem v čast, da sem vsaj spoznal pohlevno „katoliško“ sveto jezo. Kako lepo se zrcali na steni, setev agitacijskega dela. Uboge moje kosti, ko bi me ista podrepniška dušica dobila zunaj ob onem kritičnem trenutku. V našem okraju je že občutil prav v volilnem času neki vrli nadučitelj moč klerikalnih pestij. Pa kaj se hoče, učitelj je v naših krajih mežnarju zapostavljen. Radoveden sem, kaj si bodo mislili moji tovariši o tem „katoliškem“ činu. Gotovo me bodo zavidali, ko bodo spoznali, ker tešem duševno bruno kmetaskih paglavcev med tako „katoliško“ uljudnimi ljudmi. Što me briga, vsakemu svoje, meni pa belež in čopič, da bom osnažil zamazano steno. Živelo katoliško hujskanje od višjega pastirja do najnižjega!

Stanislav Legat.
učitelj.

Iz Kozjega, 1. januarja. Iz konzuma ne bo nič. Kanonik in njegove kuharice „glešajo“ sicer precej tisočakov, a jih trdo atiskajo in ne dajo iz rok. Govorilo se je, da bode kanonik fundiral konsum s 15.000 gold. Smejali smo se. Kanonik bode dal kaj iz svoje malhe? Od drugod pa ni dobiti denarja. Mi tedaj ne bodemo ućakali konzuma. Pač pa je farovž začel naša dva na rodna trgovca bojkotirati in naročuje svoje potrebščine iz konzuma pri sv. Emi; nadebudni kaplan Lovrenko pa je kmetom naznanjal, da bode naša dva trgovca „uničil“. S čim le, revček? Sploh se ta kaplan napihuje kakor tista šaba v bajki. Koman-

diral bi pač rad povsod, a mu za to manjka vsega. On hoče celo biti vrhovni varuh vseh šolskih otrok. Nedavno je v šoli otrokom tistih mož, ki so za Hribarja, zabičeval, da ne smejo starišem verjeti, ker se lažejo, — verjeti smejo le njemu.

Tudi v bralno društvo sili in hoče postati njega predsednik. Ne boš, Jaka. K občenemu zboru v nedeljo 23. t. m. pripeljal je celo armado svojih podrepnikov in jih ščuval proti tržanom, ki imajo vodstvo društva v rokah. On in kanonik sta jih od naše strani slišala, da bodeta pomnila. Očitno se jima je zlorabe cerkve, razširjanje sovraštva proti tržanom itd. Na to nista imela drugega odgovora, kakor jokajoče klice: „Moji ljubi farmani, glejte kaj nam očitajo“. Nekaj teh farmanov je začelo razsajati in s silo skušalo pridobiti kaplančku večino. A predsednik je zborovanje zaključil, češ, s takimi divjaki ni mogoče zborovati. Bili so pač že vsi vinjeni, kaplan jih je bil pripravil s „štefani“. Tako je kaplanu splavalo sladko upanje po vodi. Prihodnjič bo drugače. Priskrbeli si bodemo „vunbacitelja“, ki bo nemirneže „luftal“, in proti temu ne bo nič pomagalo, niti tistih „500 hudičev“, ki so zadnjič najbolj rogovili. Zapomnite si to gosp. Vončina, a tudi vidva v črnih suknjah. S terorizmom in hujskanjem pri nas nič ne opravite; vaših strašil se mi že davno več ne bojimo.

H koncu pa moram, da bo tudi nekaj smeja, objaviti volilni oklic naših klerikalcev. Ta se glasi: „Kozjanski kmetje, obrtniki in delavci! Po vsaki tih sv. maši (drugokrat ne?) molimo za prostost in povišanje sv. katoliške cerkve. Ali hudočija nekaterih ljudi je tako velika, da že očitno napadajo in blatijo cerkev in duhovnike. Toda kdor je zoper cerkev in duhovnike, je zoper Boga! Moj ljubi, zastoj delaš, ako Te Bog ne podpira, zakaj, kjer so brez Boga ali zoper Boga, tam ni blagoslova, sreče in miru. Zato pa pokažimo, da še smo v Kozjem verni Slovenci, vneti za vero svojih starišev, s tem, da ne gremo pod bandero krivih prerokov itd.“

Pravi verski bojni klic, a tako smešen in neumen, kakor da bi ga bil sestavil — Sancho Pansa.

Iz Št. Pavla pri Preboldu, 2. jan.

Pred leti so ustanovili tukajšnji naprednjaki naše bralno društvo. Duhovniki so seveda tačas le od strani gledali in še le tedaj, ko se je zbralo z mnogimi žrtvami lepo število knjig in zložilo nekaj krajcarjev, začel se je naš gosp. kaplan živo brigati zanj. Takoj, ko je bil izvoljen predsednikom, začel je „delovati“. Izbačil je vse napredne liste ter s tem prisilil mnogo udov, da so društvu pokazali hrbet. Letos smo hoteli svojo brezbožnost zopet popraviti, pristopili smo v velikem številu in pri občenem zboru dne 16. decembra 1900 izvolili smo si drugega predsednika, čeravno je g. kaplan energično protestiral proti izvolitvi g. nadučitelja in ko se je ta zahvalil za častno mesto, tudi proti izvolitvi g. Hmelja. Milo je prosil, naj si izberemo zopet njega, češ, kot predsednik bralnega društva lahko mnogo do brega stori. Pa bili smo vsi trdnega mnenja, da se ne strinja njegovo dobro z našim. Za pretečeno nedeljo bil je zopet sklican občni zbor, na kojem je bilo določiti, kateri časniki se naj naročijo. Gosp. kaplanu se je baje že sanjalo, da bode maščeval svoj poraz. Letal je po dolini, skakal po jarkih, plezal po gorah, ter obdelaval ljudi v spovednici, naj pristopijo k društvu in tako odvrnejo grozno nevarnost, ki preti veri po slabih časopisih. Priznati se mora, da je dobro agitiral, kajti tekom desetih dni se je število pomnožilo od 70 na 156.

Po popoldanski službi božji so klerikali, bilo jih je kacic 40, zasedli desni del Vedenikove dvorane. Bili so veseli, trdno upajoč na zmago. A delali so račun brez krčmarja.

Počasi so prihajali naši sami samostojni možje in mladeniči, katerih ni bilo treba goniti na volišče.

Dvorana je bila polna, ko je otvoril g. predsednik zborovanje. Po pozdravu je v kratkih, a jednatih besedah razlagal pomen in važnost bralnega društva ter krepko zavrnil tiste lažnike, ki so begali ljudstvo z zlobno lažjo, da je brezverec. Nato je prišla na vrsto nabava časopisov. Mi smo hoteli pustiti klerikalcem vse liste katere so imeli do sedaj, samo pri „Slov. Gospodarju“ smo klicali: „Tega ne“. Ta

laže!“ — toda le zato, da bi g. kaplana malo pogreli in mu pokazali kako mnenje imamo o tem trobilu. Mi smo le želeli, da društvo naroči več „Kmetovalcev“ in „Domovin“ in po jeden iztis „Zvona“ in „Slov. Naroda“. A proti „Zvonu“ se je oglasil g. kaplan, imenoval ga protiverski list, ter blatil dičnega njegovega urednika. Ker ni mogel dokazati resničnosti svojih besed, ampak se je le skliceval na knezoškofov pastirski list, donele so mu od vseh strani jako trpke besede na uho in le mirnosti nekaterih naprednjakov se ima zahvaliti, da ga ni nesel neki razjarjen posestnik na dvorišče hladit. Seveda smo „Zvon“ ki je bil poprej že dolga leta društven list, z lepo večino zopet sprejeli. Nato je dal gosp. načelnik „Slov. Narod“ na glasovanje. Pa koj ko je slišal naš deriš ime nam najpriljubljenega časnika, skočil je, kakor bi ga bil pičil gad, s svojega sedeža ter dal svojej stranki znamenje za odhod. Nepopisno navdušenje je nastalo v naših vrstah, in še le klerikalni nož je ostavil frenetično ploskanje.

Ranili so 7 naprednjakov; neka klerikalna zverina pa je celo zasadila nož v prsi krčmarice, ki je šla slučajno po opravkih v svojo sobo ter se ni niti za trenutek udeležila zborovanja. Le zimski obleki in bujnosti prs se ima zahvaliti, da rana ni smrtonosna. Glavnega tolovaja smo takoj prijeli. Izpovedal je, da je potegnil nož, ko je slišal od svojih ljudi parolo „Dajmo jih!“ Umeva se samo ob sebi, da je naš „edino verni“ g. kaplan, kateri je bil par trenutkov poprej še tako goreč zagovornik vere, odobral ta lopovstvo. Krčmarici je rekel: „Prav se Vam zgodi! Zakaj ste pa dali sobo tem ljudem?“ In ravno v tej sobi je on sam neomejeno gospodaril, dokler je predsedoval društvu. Ko smo preskrbeli ranjence, nadaljevali smo zborovanje v bratski slogi. Sklenili smo naročiti 10 kmetovalcev, 6 Domovin, 6 Rodoljubov, 1 Slov. Narod, 1 Zvon, 2 Zvončka, 2 Knjižici za mladino, 2 Slov. Gospodarja, 2 Mira, 1 Dom in Svet, 1 Vrtec, 2 Brivca in Slovansko knjižico; vsled prejšnjih sklepov pustili smo klerikalcem vse zaželjene liste, koje so poprej imeli.

Po zborovanju smo ostali še nekaj časa skupaj. Izpogovorila se je marsikatera možka beseda. Tukaj naj omenim samo napitnico našemu velezaslužnemu gosp. nadučitelju, ki deluje blagonsno že blizu 40 let v prijaznem Sv. Pavlu.

Sedaj pa se govori po našej vasi da si bodo klerikalni junaki neko novo društvo ustanovili, za katero novorojeno dete se pa baje ne morejo radi naslova zjediniti. K našemu društvu je pristopilo tudi nekaj uslužbencev tukajšnje predilnice. Ker pa so ti večinoma svobodnega mišljenja postali bi bili lahko nakanam kaplanovim nevarni. Zato je pisal „nekdo“ ravnatelju tovarne, da je „bralno društvo“ socijalno-demokratsko in protiversko. Svoj namen je deloma dosegel, toda škodoval je le samemu sebi. Vemo sicer, da imajo ljudje take baže slonovo kožo in pasjo sramežljivost, a vendar mislimo da ga njegova vest sedaj malo peče. To sklepamo iz tega, ker je tudi on jako vnet za „pravo“ vero in ker si nikakor ne moremo misliti, da bi že bil popolnoma farizej.

Antifarizej.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. januarja.

— Po državnozborni volitvi v Ljubljani. Klerikalce in Nemce peče hudo, da je dr. Tavčar zmagal brez ožje volitve, in obe stranki se trudita na vse načine, da bi utis te sijajne zmage oslabili. Nemci so nakrat našli, da je tudi nekaj Nemcev glasovalo za dr. Tavčarja, in klerikali so hlastno pograbili to bilko, posebno ker bi s tem radi prikrili svojo alijanco z Nemci na Gorenjskem in na Dolenjskem. Mogoče je že, da je kateri Nemec iz osebne prijateljstva glasoval za dr. Tavčarja, prav tako, kakor so nekateri po božni Nemci glasovali za gosp. Sušnika, in nekateri Slovenci za gosp. Baumgartnerja, ker imajo z njim kupčijske in osebne zveze in ga poznajo za vsega spoštovanja vrednega gospoda. To pa vendar ne pride v poštev, in

☛ Dalje v prilogi. ☛

more iz tega kovati kapital le tisti, kdor hoče s tem kaj prikriti. Nemci bi bili pač bolje storili, ko bi bili služali svoje izkušene voditelje, ne pa tistih mladeničev, ki bi radi vse na glavo postavili, pa so le dosegli, da je trpela politična reputacija nemške stranke. Kar je bilo mogoče storiti, storili so tako Nemci kakor klerikalci vse, da dosežejo ožjo volitev. Jedni kakor drugi so spravili prav zadnjega svojega moža na volišče in se mora reči, da se je disciplina mej Nemci sijajno izkazala. Tudi klerikalci so spravili vse svoje može na volišče, vse do zadnjega, in prišel je celo škof Anton Bonaventura! To je bil prvi slučaj, da se je škof v Ljubljani udeležil kake volitve in umevno je, da je ta škofov korak obudil veliko ogorčenje. Ko je stopil škof v dvorano, začeli so se klicati: To je škandal! Še nikdar ni noben škof prišel voliti! Morda bi se bili slišali še kak drugi klici, da niso naši pristaši mirili volilcev. Škof je tudi pozabil, da so v volilni dvorani vsi volilci popolnoma ravnopravni, in da škof v volilni dvorani ni prav nič več, kakor vsak drugi državljani. Škof ni hotel stopiti med druge volilce in čakati, da pride na vrsto, ampak je skočil čez podrti ograjo in šel h komisiji, ki je bila toli obzirna, da je sprejela njegov listek, in da ni škofa pozvala vstopiti v vrsto drugih volilcev. Tudi škofov kaplan je hotel skočiti čez ograjo, ali ogorčeni klici, ki so jih izrekli volilci proti škofu: „Tu smo vsi jednaki“ — „v vrsto kdor hoče voliti“, so ga tako prestrašili, da je hitro retiriral. Škof se ima samo vplivu naših mož zahvaliti, da ni slišal še kaj trpkijših besed. Prepričan pa naj bo, da se s svojim korakom ni prikupil meščanstvu. Škofova udeležba pri volitvi kaže, da škof še sedaj nima jasnega pojma o dolžnostih, ki mu jih nalaga njegovo dostojanstvo. Kdor hoče biti kot škof spoštovan, mora tudi tako postopati kakor pristojna škofu.

— Razširjamo „Rodoljuba“! Zadnje volitve so pokazale, kako zelo upliva dobro časopisje na priprosto ljudstvo. Koder je razširjen »Rodoljub«, tam je tudi naša stranka dosegla lepih uspehov, koder pa bero samo lažnjivega »Domoljuba«, tam vlada tema. »Rodoljub« budi mej kmetskim ljudstvom stanovsko in narodno zavednost, utrja moralo in močatost, dočim goji »Domoljub« le svetohlinstvo in mu je namen preslepiti ljudstvo, da bi ne čutilo farovške verige, na katero je priklenjeno. Z ozirom na to, da je političnih uspehov pričakovati samo tam, kjer je razširjeno dobro, pošteno, narodno časopisje, ki vzgoja ljudstvo k samostojnosti, ki ljudstvo izobrazuje in poučuje, je nujno potrebno, da se razširi »Rodoljub« kar mogoče največ. Nekateri spoštovani somišljeniki na deželi so to že davno spoznali in sami na svoje stroške naročili po več iztisov »Rodoljuba« katere razširjajo mej ljudstvom. Nismo pooblašteni priobčiti imena teh požrtvovalnih mož, želeli pa je, da bi našli mnogo posnemalcev. Ker je dejanskih uspehov pričakovati samo od časopisa, ki izhaja vsaj vsak teden, si je »Narodna tiskarna« naložila ogromno breme, in sklenila izdajati »Rodoljuba« kot tednik in sicer za isto ceno, kakor jo je imel kot štirinajstdnevnik. »Rodoljub« bo v prihodnje izhajal vsak četrtek, da ga bodo naročniki tudi v najoddaljenejši vasi lahko dobili v nedeljo jutraj in velja za celo leto samo 80 kr. ali 1 K 60 vin. To je tako nizka cena, da morda na celem svetu ni tednika, ki bi izhajal po tej ceni. »Narodna tiskarna« bo morala seveda veliko žrtvovati, ker na to še misliti ni, da bi se z naročnino stroški le količkaj pokrili. Proseč vse somišljenike, naj marljivo agitirajo za naročbo na »Rodoljuba«, prosimo zlasti naj bi se list skupno naročal, ker se nam s tem prihrani silno veliko dela in tudi nekaj stroškov. Parola bodi: Razširjamo »Rodoljuba«, s tem storimo največ za razširjenje naprednih idej.

— Ljubljanski škof je zdaj jedenkrat od deželnega predsedništva dobil krepek dopis, v katerem se mu je po višjem naročilu izrekla ostra graja zaradi ščunvanja njegove duhovščine zoper vojaštvo s posebnim ozirom na znano pridigo v šentpeterski cerkvi. Zdaj se utegne škofu zopet nekaj takega primeriti. Za novo leto je izdal silno dolgo pastirsko pismo, v katerem si je cesarja Jožefa prav po-

šteno privoščil. Če bi mi tako pisali o cesarju Jožefu, kakor je pisal o njem škof bi nas drž. pravdnštvo prav gotovo konfisciralo in morda še na zatožno klop posadilo. Škofu se to ne bo zgodilo, ali da dobi zopet kak nos, o tem ne dvomimo. Če bo naš premilostni škof še dolgo delal tako, kakor doslej, napravil si bo še prav lepo zbirko nosov.

— Klerikalni terorizem. Škofov list „Slovenec“, čigar uredniki so dolžni škofu brezpogojno pokorščino, in ki torej ne smejo ničesar storiti, česar škof ne odobrava, so se v svojem steklem fanatizmu predznili zapisati grožnjo, da bodo imena vseh tistih trgovcev, ki so glasovali za dr. Tavčarja, sporočili po deželi, da bodo torej trgovce bojkotirali. V tej grožnji se zrcali vsa podivjanost in nasilnost škofovih žurnalistov. Ti ljudje ne priznajo nikomur pravice, da voli po svojem prepričanju, ampak se hočejo z materialnim oškodovanjem maščevati vsem tistim, ki se poslužijo svoje državljanske pravice. V svoji podivjanosti ti ljudje niti ne pomislijo, da se sploh ne ve, kako je kdo glasoval, ker je volitev tajna, in tudi tega ne pomislijo, da je že njih grožnja kaznivo dejanje. Našim trgovcem in obrtnikom se teh groženj ni treba prav nič bati, ker so pošteni trgovci in obrtniki, ne konsumski sleparji, in ker imamo hvala Bogu tudi še državno oblast, ki jih bo znala varovati pred steklimi duhovniki. „Slovenec“ pa naj nikar ne misli, da bi znali samo duhovniki škodovati trgovcem in obrtnikom. Lahko se tudi nasprotno zgodi, in sicer na prav priprosto način. Škofu povemo brez ovinkov, da nas ni volja trpeti, da bi podivjana in posurovela „Slovenčeva“ duhovščina bojkotirala kogarkoli, in da se bomo znali tako krepko braniti, da se bodo škofu in papežu kar lasje ježili.

— Gonja proti g. Rohrmannu (trdka Pakič). Divja gonja, ki jo so vzporedili tona zurni gospodje pri „Slovenec“ proti našemu nevstrašljivemu pristašu g. Rohrmannu (trdka Pakič), presega že vse meje. Ker ne morejo g. R. nič nekorektnega očitati in mu z resnico do živnega priti, raztrošajo same laži o njem. Tako so na dan volitve v kmetski kuriji pisali, da je g. Rohrmann (trdka Pakič) že ob treh popoldne bedastoče izrekel: „Dva so jim že pokopali“, dočim je vsaki deček, torej tudi pobič Štefek, dobro vedel, da bodo volitve na deželi najmanj do šestih trajale, ker je vladnih komisarjev primanjkovalo in so gg. komisari morali večinoma dopoldne v eni in popoldne v drugi občini prisostvovati. — Sedaj očita „Slovenec“ zopet g. Rohrmannu (trdka Pakič), da je imel zadnji četrtek polne žepke legitimacij (!) in glasovnic. Eno, kakor drugo je zlagano. O legitimacijah niti ne govorimo. Menimo, da bo že pristojna oblast svojo dolžnost storila. Kar se pa glasovnic tiče, je istina, da so jih nekateri volilci vsled prošnje g. Rohrmannu (trdka Pakič) od predsednika volilne komisije gosp. dr. Majarona, ali pa od vladnega komisarja g. pl. Detele prejeli. Seveda blagoslovljenim gospodom ni na resnici. Lažejo, samo da svojemu bližnjemu prav po Kristovih naukih do ljubega kruha pomorejo (!). Ker so g. Rohrmannu (trdka Pakič) kar naravnost bojkot napovedali, dolžnost je tembolj od nas, da podpišamo tega našega odločnega pristaša.

— Surovost na leci. Klerikalci so v poslednji dobi postali toli besni, da popadajo kakor stekli psi že vsakogar, ki ni njihov, in pri tem ne priznajo niti žensktvu. Glasilo blaznih dervišev, „Slov. List“, je prvo začelo gnjusno psovati dame narodno napredne stranke ter vpletati v svoje smradljive vrste celo otroke liberalnih rodbin. Zlasti blati ta kužna smetiščna gospo Franjo dr. Tavčarjevo, ker ima to neodpustljivo napako, da je soproga liberalca. Nedavno pa se je zaletel tudi kruljavi Terzit „Slovenec“ v to narodno damo in sicer zategadelj, ker je objavila poziv onim siromašnim šolarjem, katere so pognale ljubljanske nune sredi zime preko svojega praga. Pognale so reveže te čiste in plemenite device na anonimno ovadbo samo zategadelj, ker so baje čitali „Slov. Narod“. Mi sploh dvomimo, da bi se bili ti šolarji — dečki 13—14 let — kaj zanimali za političen list; a če so ga res čitali, ga spričo svoje mladosti pač niso razumeli. Sami smo že večkrat naglašali, da naš list ni za otroke, a zabraniti ne moremo, da bi

ne zašla kaka številka tudi v roke otrok. Častite Uršulinke pa niso uvaževale ničesar, nego kot strastne politikarice zapodile šolarčke v bedo in na mraz. Eno tako revše je lazilo potem štiri dni po mestu in prišlo končno izstradano in premrlo v hišo dr. Tavčarja. Tam je dobilo nekaj hrane. Ker pa je še nekaj takih revežev, katere so vrgle dobrosrčne nune na ulico, je sporočila gospa dr. Tavčarjeva v našem listu tudi drugim „izobčencem“, da morejo dobivati posledjo hrano pri njej. To je vendar krščansko in menda tudi katoliško! Ali „Slovenec“ je vzlic temu surovo napadel imenovano gospo. Kaplanu Nadrahu pa je bilo to še premalo. V cerkvi je z lece nametal celo vrsto psokov na liberalne ljubljanske dame, rekoč, da „vse niso nič prida, najslabša je je ona, ki se javno baha“. Kaplan Nadrah bi pač zaslužil, da se ga za ta prostaški napad naših najdelavnijših dam prav krepko strese za obe ušesi ter se mu da še par gorkih klofut! In to se mu utegne še kdaj zgoditi. Vsaka stvar ima svoje meje in naše potrpljenje je že čisto pri kraju. Ako ne preneha stekla klerikalna sodrga s svojim bevskanjem na naše ženstvo, se more v kratkem pripetiti kakemu Nadrahu, da bo povaljan in pretepen sredi ulice kakor garjevo ščene! Naše žene niso farovške kuharice, ob katerih se sme brisati vsako smrkavo kaplanče ali zanikeren reporter. To bodi povedano klerikalcem z vso resnobo. Dostavljamo pa še, da bomo začeli poslej tudi ostro gledati na prste našim Uršulinkam, katerih velika večina tega imena ni vredna, ker pase lenobo ter se kaže pri vsaki priliki grdo strastno in zaigrano.

— Kaj je Elbert obljubil Kočevcem? Kočevski Nemci so kakor jeden mož glasovali za Elberta. Spravili so prav zadnjega svojega moža na volišče, in dasi dobro vemo, kako silno neradi so nekateri šli voliti klerikalca, vendar se je prav vsak podvrgel strankarski disciplini. Brez dvoma je stranka sklenila glasovati za Elberta le pod gotovimi obveznimi ebljubami. Kočevci so pametni ljudje in odločnega liberalnega mišljenja. Ako so šli v boj za Elberta, niso tega storili le, ker je Elbert Nemec iz rajha in nemškega mišljenja. Kočevci ne poznajo v politiki sentimentalnosti in bi gotovo ne bili glasovali za Elberta, da jim ni podpisal reversa, v katerem se je zavezal izpolniti Kočevcem gotove želje. Vsebina te pogodbe mej Kočevci in Elbertom še natančno ni znana, ve se le, da je Elbert mej drugim obljubil delovati za razširjenje kočevske nižje gimnazije, kar bo Novo mesto zelo oškodovalo. Pa še nekaj se je izvedelo. Na dan volitve je v Ljubljani neki odličen člen nemške stranke povedal, da je Elbert Kočevcem obvezno obljubil, da se s Kočevskega odpravijo vsi slovenski duhovniki, ako bodo Kočevci za Elberta glasovali. Že radi te obveze se je Kočevcem izplačalo glasovati za Elberta, zakaj če dobe na Kočevsko same nemške duhovnike, je to v narodnostnem oziru sanje velikanstva pridobitev, ker potem bo v cerkvi kmalu konec slovenski besedi. Elbertovo postopanje je s slovenskega narodnega stališča tako nečuvno, da mora z ogorčenjem navdati vsacega, kdor količkaj pozna trpljenje Slovencev na Kočevskem.

— „Slovenec“ je postal vsled sramotnega poraza pri volitvah v mestni kuriji ves konfuzen. Tako primerja v včerajšnjem listu številke glasov, ki so jih dobili naši poslanci v mestih in trgih z onimi, ki so jih dobili klerikalci v kmetskih občinah, češ, vsi trije liberalni poslanci imajo skupaj komaj 2000 glasov, dočim jih imajo klerikalni čez 22000! To je že preneumno! Saj je naš vrli Božič v notranjskih kmetskih občinah sam dobil tudi skoraj polovico več glasov, kakor Šuman, Sušnik in Elbert vsi skupaj! Vidi se, vidi se, da se Vam od jeze meša pamet, a ne pomaga nič! Zmaga je naša!

— Klerikalci v stiski. Pri deželnem sodišču se vrši kazenska preiskava proti nekaterim klerikalcem radi kupovanja glasov povodom volitve iz pete kurije. Klerikalci so seveda v velikem strahu, in je umevno, da jih je prešinilo najvselejše upanje, ko so izvedeli, da se glavni priči, g. Pahorju, ni moglo dostaviti vabilo na zaslisanje. Radosti se topeč, so naznanili v „Dihurju“, da je ta glavna priča „pobegnila“ in da jo „iščejo“. No, stvar ni bila taka. Glavna priča je bila po opravih odpoto-

vala, ne „pobegnila“, a se je že vrnila in tudi že prejelo povabilo na zaslisanje. Klerikalci so se torej prezgodaj veselili in ne utegnejo zaslužiti svoji usodi.

— Vsakemu svoje. Na starega leta dan smo priobčili notico, v kateri se je dolžil kočevski okr. glavar gosp. deželno-vladni svetnik dr. pl. Thomann, da je v Ribnici vplival na volilce, naj glasujejo za Elberta; od druge strani pa se nam poroča, da dotične govorice niso bile osnovane in da g. deželno-vladni svetnik pl. Thomann ni uplival na ribniške volilce.

— Razlika med klerikalno zmago v kmetskih občinah in napredno v mestih. Klerikalna zmaga v kmetskih občinah bila je zadnja zmaga klerikalcev na Kranjskem v 19. stoletju. Zmaga napredno-narodne stranke v mestih pa je bila prva zmaga naprednjakov na Kranjskem v 20. stoletju. Klerikalni državni poslanci na Kranjskem so torej le ostanki 19. stoletja.

— Razlika med našimi klerikalci in Kočevci. Nemški Kočevci volili so prošta Elberta zato, ker je Nemec, brez ozira na to, da je klerikalec, ker se jim gre v prvi vrsti za narodnost. Slovenski klerikalci pa so volili Elberta zato, ker je klerikalec, brez ozira na to, da je Nemec, ker se jim gre v prvi vrsti za klerikalizem in jim je narodnost deveta briga.

— Uredništvu „Slovenskega Lista“ naznanjamo, da smo včeraj Lenartičev škornj iz Ljubljane potegnili. Šumanov „štifleten“ pa plava.

Vrhnjski čolnarji.

— Solo je pel prošt Elbert v Višnji gori, kjer je bil „jednoglasno“ izvoljen, jednako kakov „neodvisni“ kandidat v Ljubljani, ki je vzel v svoj program tudi preganjanje megle s kanoni. Bržčas imata ta dva predpustna kandidata tudi skupen program.

— 13. V gorenjskih mestih propadli Šusteršičev tast Šuman dobil je v Ložu trinajst glasov. Poredneži pravijo, da je dotičnih trinajst volilcev hotelo s tem demonstrirati za „številko trinajst“ v „Katoliškem domu“ v Ljubljani.

— Državnozborna volitev na Goriškem. Pri volitvi iz pete kurije ni dobil socialnodemokratski kandidat g. Kristan nobenega glasu. S tem pa seveda še ni rečeno, da na Goriškem ni socialnih demokratov, nego le to, da si niso mogli priboriti nobenega volilnega moža.

— Državnozborna volitev v Trstu. Ožja volitev mej laškim kandidatom za V. kurijo v Trstu dr. Hortisem in mej slovenskim kandidatom dr. Rybářem je določena na nedeljo dne 6. t. m. Laško časopisje je kar iz sebe zaradi izida prve volitve. Pri tej je bilo oddanih 22283 glasov. Hortis je dobil 8059 glasov, Rybář 6483, socialni demokrat Učkar 4901, neodvisni kandidat dr. Dompieri pa 2410 glasov. Izid ožje volitve je odvisen od socialnih demokratov, mej katerimi je jako mnogo Slovencev. Ker nismo optimisti, in ker tudi vemo, kako težak je vsak volilni boj zlasti pa še proti takemu nasprotniku kakor je laška stranka v Trstu, si ne delamo nikakih nadej, povemo pa, da smo slišali od nekih tržaških Italijanov mnenje, da zna dr. Rybář pri ožji volitvi prodreti.

— Državnozborna volitev v Istri. V peti kuriji v Istri, glede katere so Slovenci in Hrvatje upali, da jo morda pridobe, je zmagal laški kandidat Feliks Benatti. Izvoljen je bil s 313 glasovi, dočim je slovenski kandidat dr. Laginja dobil 282 glasov, socialnodemokratski kandidat Kristan pa 17 glasov. Laški kandidat je torej zmagal samo s 14 glasovi.

— Nečuvno... Iz Celja se nam piše: Ljudsko štetje imamo, kakor znano. Naš vrli celjski magistrat se je dolgo obotavljal, nam preskrbeti za popisovanje slovenskih tiskovin. Po svojih slugah pustil je razdeliti vsem hišnim posestnikom v mestu brez izjeme samo nemške popiane tiskovine. Na naš odločen odpor dobili smo šele zadnje dni s hudo silo od magistrata vendar tudi slovenske tiskovine oni slovenski hišni posestniki, kateri smo se za to pobrigali ter mestnemu magistratu povedali v brk, da družih tiskovin kakor slovenskih nikdar ne izpolnimo in podpišemo. To je izdalo. Žal, da niso enako odločno postopali vsi slovenski hišni gospodarji v Celju. O tem Vam bomo po volitvah lahko še marsikaj povedali. Zdaj pa čuj svet in strmi! Med drugimi, ki so — post

tot discrimina rerum — prejeli slovenske tiskovine za ljudsko štetje, je tudi lastnik „Narodnega doma“ celjska posojilnica. Ista je razdelila navedene tiskovine vsem strankam, ki v „Narodnem domu“ stanujejo, med drugim tudi nekemu c. kr. sodnemu uradniku. Vse stranke so prejete slovenske tiskovine tudi izpolnile in, kar je naravno, zapisale v zadevni rubriki kot občevalni jezik tudi „slovensko“. Le gori omenjeni gospod je — čudom se čudimo — napravil izjemo, zavrzel prejeto slovensko tiskovino, preskrbel si sam popolnoma nemško, jo nemško izpolnil ter zapisal — horrible dictu — občevalni jezik „deutsch“!!! Da se ne bodete čudili, kako je bilo to pri tako inteligentnem človeku mogoče, vam povemo, da je mož doma v Novem mestu na Kranjskem, se tam šolal, služboval itd., da smo štajerski Slovenci menili, pridobiti z njegovim premeščenjem v Celje svojega pristaša in pa no — da stanuje v „Narodnem domu“ ter istega na tak dvomljiv način posvečuje. Se pač smeji magistralni pisar, katere smo mučili z zahtevanjem slovenskih tiskovin, ko vidijo, da jim iste nazaj mečejo celo slovenske stranke, stanujoče v „Narodnem domu“. In s takimi Slovenci, ki vrh tega niso člani niti enega narodnega društva v Celju, naj prihodnji petek zmagamo s svojim narodnim državno-zbornim kandidatom? Tužna nam majka!

— Volilni shod v Žalcu. V sredo, dne 9. t. m., zvečer ob 7. uri v prostorih g. Vinka Janiča se bo predstavil narodni kandidat za mestno skupino celjsko gosp. dr. Ivan Dečko volilec v Žalcu. Volilci se vabijo k obilni udeležbi.

— Dobra kupčija. „Slovenec“ pri poveduje, da je bilo leta 1901 na Brezjah že 2098 svetih maš. To so pa že dohodki. — V treh dneh znaša to malo računano po 2 K 4196 K. Tacih kupčij še Rotšild ne dela. In frančiškani so še vedno beraški menihi!

— Na Lancovem pri Radovljici imamo mesoglednika, kateri po gostilnah napada volilce napredne stranke, da so „brezverci“ in „cukrati“, moč pa ne ve, da svojega posla kot mesoglednik ne opravlja kakor mu postava predpisuje. Dve leti ni prišel pogledat živali, ki so bile zaklane, pristojbino za pregledovanje je pa vedno pobiral. Pristojna oblast naj bi na to gledala, da se kaj tacega ne godi. Gospod Hrovat, pometajte pred svojim pragom.

— Društvo „Gospodinska šola“ imelo je 30. dec. svojo letno glavno skupščino v društvenih prostorih pod predsedstvom gospe Ane Lahove. Iz letnega poročila, katero je podala tajnica g. M. Maroutova, je razvideti, da je društvo tudi v prošlem letu redno obdržavalo gospodinske tečaje, v katerih so se dekleta, pa tudi omožene ženske iz manj imovitih slojev vsak večer od 6. do 9. ure učile praktično najpotrebnejšega kuhanja, šivanja in likanja, teoretično pa hišnega gospodarstva sploh. Vsak tak tečaj je trajal šest do osem tednov. Vsega skupaj jih je bilo doslej dvanajst s 169 učenkami, tako da je prišlo na vsak tečaj povprek 14 učenk. Učni uspeh je bil jako povoljen, ker so učenke vsak tečaj ob koncu zapustile polne hvaležnosti. Praktični pouk je dajala gđ. A. Ravnikarjeva, teoretični pa gospa Julija Moosova, odnosno gđ. Minka Moosova; vrhovno nadzorstvo sta izvrševala z veliko požrtvornostjo društvena predsednica gospa A. Lahova in odbornik gospod dr. D. Majaron. Podnevna šola za finejšo kuho, ki jo je bilo društvo za poskušnjo uvedlo, je prestala, dasi je bila dobro obiskana, ker društvo ni moglo prevzeti še večjih bremen, ne da bi se s tem kratili potrebni dohodki za večerno šolo, radi katere se je bilo apeliralo na deželo, na mesto in druge dobrotnike. Društvena šola (v Gorupovi hiši na Rinski cesti šte. 9. je opremljena z vsim potrebnim za kukinjo in delarnico. — Iz poročila blagajničarice gđ. Z. Grumove je bilo posneti, da je imelo društvo v prošlem letu 1103 K 64 vin. izdatkov, ki so se pred vsem pokrili s prispevki dežele in mesta, ker bi to ne bilo mogoče z golo društvenino, in da proračun za prihodnje leto znaša okroglo 1100 K. — Vsa poročila so se vzela odobruje na znanje in se je zahvala izrekla vsem faktorjem in društvenikom, ki so omogočili gmotno vzdrževanje prekristnega ljudskega zavoda, pa tudi učnemu osebju in gospej predsednici za uspešno sodelovanje pri go-

spodinskih večerih. — Vršile so se potem volitve in so v društvenem odboru: gospe A. Lahova (predsednica), Franja dr. Tavčarjeva, E. Črnetova, M. Grošljeva, L. dr. Hudnikova, M. Hlavka, J. Moosova, A. Prosenčeva, J. Šubičeva, M. Terčкова, A. Skabernič, gospodičice: Z. Grumova (blagajničarica), M. Jerinova, Z. Kersnikova, M. Maroutova (tajnica), J. Premkova, gospodje: dr. D. Majaron, J. Dimnik, A. Kecelj in M. Kunc. Računska preglednica sta gg. Fr. Gallé in Fr. Šturm. — Gospa predsednica A. Lahova je zaključila skupščino x željo, da bi se krog društvenih podpornikov znatno razširil, da bi tako bilo mogoče še dolgo vzdržati potrebni pouk za bodoče gospodinjice v delavskih in maloobrtnih družinah.

— Jahta „Taormina“. Sporočili smo že, da je jahta 28. oktobra priplula v Port af Spain na otoku Trinidad. Po kasnejih sporočilih poizvemo, da je preko oceana imela slabo pot in prestala dva huda ciklona. Jadri drog je poškodoval tudi grofa Koloredo Mansfelda, ki je obležal in bil dva dni hudo slab. Pri drugem ciklonu ni moštvo ladije cele štiri dni moglo ne spati ne jesti, tako da je bilo že vse malo živo, ko je ne- vreme vendar jedenkrat ponehalo. V Port af Spain ostala je ladija 14 dni, in potniki, od konzula in guvernerja dobro sprejeti, so se hitro ohrabirali in delali lepe izlete v notranje kraje, tega sedaj angleškega otoka, ki se odlikuje po veliki množici asfalta in po bogatih pridelkih kave in kaka. Iz Port af Spain je ladija odpeljala na reko Orinoko in po njej do mesta Bolivar, kjer se je zopet za več časa pristanila. Po poti so potniki večkrat pristanili, in lovili in pobili več krokodilov, toda le jednega se jim je posrečilo spraviti na krov, vsi drugi so se jim potopili. Iz Bolivara naprej so popotovali po nasvetu tamošnjih znancev, katerim so bili priporočeni, po subem, in se udeležili velikih lovov na jelene in druge živali in posebno še na leoparda in tigra. Za novo leto vrnilo so se nazaj v Port af Spain, od koder so se odpeljali v San Juan na Portoriki. Ko dobimo natančnejše sporočilo o potovanju na Orinoko in o lovih, hočemo obširneje poročati.

— „Agramer Zeitung“ je prinesla v 1. in 2. številki t. l. troje člankov o slovenski umetniški razstavi v Zagrebu. Dočim je zastopal za razvoj hrvatske umetnosti sicer jako zaslužni prof. Kršnjavi v „Narodnih Novinah“ odločno konservativno stališče stare umetniške šole, stoji referent Oton Kraus na stališču najmodernejših umetniških struj. Doslej je ocenil Kraus slikarja Vesela in Jakopiča, o katerih se izraža jako priznavalno.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu decembru 1900 je 165 strank vložilo 62 971 K 71 vin., 101 stranka dvignila 47 215 K 97 vin., 35 strankam se je izplačalo posojil 29 710 K. Denarni promet 245 624 K 24 vin.

— Pevsko društvo „Slavec“ opozarja svoje p. n. podporne in izvršujoče člane na jutrajšnji redni občni zbor, kateri se vrši ob 2. uri popoludne v društvenih prostorih v „Narodnem domu“. Udeležite se polnoštevilno.

— Pevskega društva „Ljubljana“ maskarada pod naslovom „Pariška rastava“, katera se bo vršila dne 2. februarja t. l. v sokolovi dvorani „Narodnega doma“, bode sigurno ena dosedaj prirejenih najpopolnejša, ker je pomnožen odbor v to vse svoje sile zastavil. V to potrebna slikarska dela oddala so se večjemu strokovnjaku, kateri bo svoje delo gotovo častno rešil. Vse podrobnosti, nanašajoče se na gori omenjeno maskarado, objavile se bodo pravočasno.

— Iglo je ukradel včeraj v neki prodajalnici 16letni ključarski vajenec A. C. Napeljal ga je k temu njegov prijatelj vajenec V. L.

— Okraden igralce. Gledališkemu igralcu R. D. je neznan tat ukradel iz stanovanja površnik, vreden 30 kron.

— V Frančiškanski cerkvi je dobil cerkovnik včeraj zvečer pod klopjo spati Julija Petriča iz Žabje vasi. Rekel je, da je bil truden in je šel v cerkev v klop sedet, kjer je zaspal.

— Nepreviden voznik. Fijakarski hlapec Alojzij Mitelj je včeraj popoludne pripeljal tako naglo in neprevidno čez Frančiškanski most, da je zadel v voz Neubergerjevega kočijaža Valentina Klementiča in mu razbil svetilko.

— Vojaka sta napadla dva Globočnikova hlapca — Janez Žura in Martin Junger. Pretepala sta ga z latami. Policija je oba zaprla.

— Izgubljene stvari. Na poti od Mestnega trga do „Mestnega doma“ je bila izgubljena zlata igla z biseri.

— Logaška mlekarica in klerikalci. V članku ki smo ga včeraj priobčili, je ostala neka pomembna pika. Koncem leta niso dobili zadržniki še od vsakega litra 15 vin. ampak 15 (1½) vin.

— Meščanska godba. Jutri, 6. t. m. priredi meščanska godba v „Narodni kavarni“ koncert Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. za osebo.

— Brzojavni in telefonski promet meseca novembra 1900. Na c. kr. brzojavnih postajah tržaškega poštnege ravnanstva bilo je meseca novembra 1900, in sicer na Primorskem oddanih 49.677 došlih 54.872, tranzitujočih 141.615, skupaj 246.164 brzojavk; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 35.759, došlih 38.923, tranzitujočih 130.951, skupaj 205.633 brzojavk; na Kranjskem oddanih 7.217, došlih 8.969, tranzitujočih 14.308, skupaj 30.494 brzojavk. V interurbanem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 2616, v Opatiji 258, v Pulju 96 in v Ljubljani 258 pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 290.000krat, v Pulju 6421krat, v Gorici 5190krat, v Opatiji 2111krat in v Ljubljani 20.710krat.

— Mestna posredovalnica za delo in službe. Od 1. do 3. januarja je dela iskalo 12 moških delavcev in 37 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 4 moškim delavcem in 18 ženskim delavkam 64 delavcem je bilo 35 odprtih mest nakazanih in v 22 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 6 moških delavcih in 16 ženskih delavkah. Delo ali službe dobe takoj 1 gostilniški sluga, 3 konjski hlapci, 1 volar, 3 računajoče natakarice 1 gostilniška kuharica 2 navadni kuharici, 5 deklic za vsako delo, 4 deklice k otrokom, 2 dekli za kmetška dela, 2 postrežkinji. Dela iščejo 1 strojni kurilec, mnogo trgovskih in gostilniških uslužben- cev ter hišnih poslov vsake vrste.

— Na Studencu-lgu pod Ljubljano je razpisano učiteljsko mesto do 10. januarja. Poleg postavne plače ima učitelj prosto stanovanje v šolskem poslopju.

* Papeževe obleke. Neverjetno, a resnično je, da ima s toaletto papeža Leva XIII. več komornic in šivilj opravka kakor z najrazvrajenejšo princesinjo. Ker nosi papež vedno bele — svilene ali suknene — obleke, jih je treba vedno čistiti in likati. Navadno je oblečen v priprosto belo obleko iz svilenega moiréja. Okoli ledij ima bel, zlato-obrobljen pas. Na glavi ima belo ali rdečo čepico iz baržuna in hermelina. Pri velikih slavnostih pa nosi toli težko toaletto, da v njej ne more hoditi, nego ga morajo nositi.

* Kaj vse prenese Dewet. Neki angleški statistik je na temelju oficialnih angleških brzojavk dognal, da je Dewet izgubil doslej 24 000 konj in 50 000 000 patron, da je bil tekem 6 mesecev že nešteto krat od treh stranij obkoljen ter je vedno pričakovati, da se uda; njegovi Buri umirajo neprenehoma od gladi in so brez poguma. Dewet je bil že dvakrat ubit in trikrat ranjen. Na svojem begu je izgubil več živil, kakor jih more vsa angleška armada pojesti v treh letih, ter da je pretekel distanco, ki je dvakrat tako velika kakor je ekvator.

* Španski kraljič za svojo državo. Ker vlada v Španiji velika beda, štedita vlada in dvor na vseh krajih. Tudi kraljič hoče storiti nekaj za svoje stradalajoče ljudstvo. Nedavno je dejal materi kraljici-regentini: „Sklenil sem, da se kraljestvu na korist izognem tudi jaz nepotrebnim izdatkom. Zategadelj ne bom več — kadil!“

* Ob rakvi ženina. „Frankfurter Ztg.“ poroča: V Honefu ob Reni je iskal ozdravljenja nadučitelj iz Iserlohna. Bil je bolan na pljučih in umrl v bolnišnici. Njegova nevesta, s katero se je nameraval v kratkem oženiti, ga je obiskovala vsak teden. Ko je prišla te dni, je našla ženina v mrtvašnici. Okrasila je njegovo truplo s cveticami, nato pa spila strup. Ko so ljudje prišli v mrtvašnico, so našli dva mrljca.

* Živela ženska emancipacija! V dunajskem kolozaju imajo sedaj nenavadne zabave. Bore se namreč ženske, dame iz

Pariza, Marseille, Moskve, Monakovega, Dunaja in od drugod za darila 1000—800 K. Dunajski listi poročajo obširno o tej „velezanimivih“ bojih, katerih se vdeležuje vedno veliko število dam in gospodov. Borilke nastopajo malone kot — Eve. Majhna srajčica in kopalne hlačice — to je vsa obleka borilk. Listi pišejo, da so borilke različne, debele in suhe, velike in majhne, nerodne in okretne, a vse jednake navdušene za idejo, da treba dokazati moškim, da jih dosežajo tudi v telesni moči.

Telefonska in brzojavna poročila.

Cerknica 5. januarja. Veseleč se sijajne zmage našega dr. Tavčarja kličemo: Slava zavednim volilec! Meniševski liberalci.

Celje 5. januarja. Napredni narodni Slovenci celjski brez prvakov čestitamo zavednim narodnim volilec kranjskim in izvoljenim poslancem.

Celje 5. januarja. Na častni zmagi proti združenim sovragom iskrene častitke! Živela napredna bela Ljubljana, živela zavedna kranjska mesta! Celjski liberalci.

Kranjska gora 5. januarja. Živela napredna Ljubljana, živel dr. Tavčar! Kranjskogorski naprednjaki.

Kranj 5. januarja. Živio Tavčar! Senčurski in Vogljanski naprednjaki.

Litija 5. januarja. Gromovita slava vzor-možu buditelju slovenskega naroda dr. Ivanu Tavčarju kličejo — Smartniški naprednjaki.

Lož 5. januarja. Živili novoizvoljeni poslanci dr. Tavčar, dr. Ferjančič, Plantan. — Loški narodnjaki.

Mozirje 5. januarja. Gromoviti živio kranjskemu razumništvu. — Zavedni Mozirjani.

Mozirje 5. januarja. Radujemo se na zmagi naprednega duha! Živeli napredni poslanci! Živel dr. Tavčar! Napredne mozirske Slovenke.

Postojna 5. januarja. Ljubljana Vam je dala slovesno zadoščenje, tudi Postojna ni zaostala. Zmage vojskovodje raduje se njegovo notranjsko krdelo.

Raka 5. januarja. Dobili brzojavko. Velikanska! Da, Ljubljana je bila in bo napredna in slovanska! Živeli napredni volilci! Živio dr. Tavčar! Raški naprednjaki.

Rakek 5. januarja. Z ginjenim srcem proslavljamo zavedne volilce, da so izvolili vrlega, neustrašivega moža v prid naše domovine. Slava! Napredni Rakovci.

Št. Peter na Krasu 5. januarja. Živelo napredno meščanstvo! Živeli Tavčar, Ferjančič, Plantan! Mi smo z vami, prihodnost je naša!

Liberalni volilci občin-Knežak, Košana, Št. Peter in Zagorje.

Trebnje 5. januarja. Živeli napredni poslanci! Slava dru. Tavčarju, dru. Ferjančiču in Plantanu!

Trebanska deteljica: Tomšič, Petrovič, Peter.

Vipava 5. januarja. Tvrđ, neizprosen bodi, mož jeklen, kadar braniti svobodo je zlato! Raduj se sijajne zmage, kličejo slapenski naprednjaki: Slava dičnemu Ferjančiču, Tavčarju, Plantanu in zavednim volilec!

Trst 5. januarja. V zapadnih kmet- skih občinah v Istri, ki jih je doslej zastopal dr. Laginja, kandidira sedaj publicist in deželni poslanec istrski Matko Mandić.

Dunaj 5. januarja. Socialno-demokratska stranka je sklenila, naj njeni pristaši pri ožji volitvi mej krščansko-socialnim Gessmannom in nemško-nacionalnim Dötzmom glasujejo za poslednjega, da pade Gessmann. Socialno-demokratski kandidat Tomschig je vsled tega odpotoval v svoj okraj in agituje za Dötza. Gessmann, jeden stebrov krščanskih socialistov, je vsled tega izgubljen.

Rim 5. januarja. Finančni ministar Rubini odstopi, še predno se snide parlament.

London 5. januarja. Iz Kapstadta se poroča, da se je moral 200 mož broječ burski oddelek zopet umakniti čez reko Oranje.

London 5. januarja. Angleži utrjajo Kapstadt kolikor je le mogoče. V Kaplandiji so najeli Angleži že 6500 prostovoljcev in poslali že nad 5000 mož na mejo.

London 5. januarja. Iz Washingtona se poroča, da je ameriški poslanik v Pekinu, Conger, naznanil vladi, da so pri mirovnih pogajanjih s Kitajsko nastale glede odškodnine nepremagljive težave, vsled katerih ni prav nič upanja na uspeh začetih pogajanj.

Odprto pismo*) uredništvu „Slovenca“

tukaj.

Tedaj tudi jaz sem Vam na poti. V včerajšnjem „Slovencu“ pišete: „Ponosen na to zmago Tavčar ne more biti, ker je zmaga najhujšega terorizma.“ Naprednjaki, „od sebe odvsnih ljudi v ime svobode niso pustili voliti, ter so jih podili z volišča. Na čelu takim svobodomiselcem je stal znani Lavrenčič.“

Da pa svet izve, kam Vas dovede slepa strast, kadar Vam je pobijati svojega političnega nasprotnika, Vam dajem tu javno sledečo pojasnilo: „Pazniku Tomšiču oddeljeno je službovanje na Trnovski mitnici „na gmajni“. Po § 9. navodila za osobe mestnega užitinskega zakupa Ljubljanskega je paznikom strogo prepovedano zapuščati kraj, kjer jim je služba določena.“ Tomšič bi tedaj moral prositi pri ravnateljstvu namestnika, ako je hotel iti na volišče. Stem se je pa pregrešil proti službenim predpisom, napeljan po brezvestnih agitatorjih Vaše stranke, v prvi vrsti po domačem Brclinu in Gambi, ki sta ga z izvoščekom odpeljala na volišče. Sokriva tega prestopka pa je tudi neposredno Vaša stranka sama, ker si je najela take agitatorje.

Jaz sem tedaj postopal popolnoma korektno, ko sem velel Tomšiču naj gre v službo. Stori sem svojo dolžnost, za kar Vas, prijatelji, v krščanski ljubezni ne bodem prosil dovoljenja. Vsakdo drugi na mojem mestu bi enako postopal, ker bi sicer zaslužil, da se ga takoj odslavi iz službe mestn. užitn. zakupa.

Sedaj pa prijatelji moji okoli „Slovenca“ Vam svetujem, informirajte se v bodoče o vsaki stvari natančneje, da Vas ne bode drugi pot zopet neznatni Štefek speljal na led.

Z Bogom, poštenjaki!

Ljubljana, dne 5. januarja 1901.

Jos. Lavrenčič

(34) blagajnik mest. užit. zakupa.
*) Za vsebno tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Makso Domicelj izgubljena stava 10 K. — Gospica Tonica Majzeljeva v Beli cerkvi 4 K; 2 K sta darovala dva novomeška rodoljuba in 2 K pa trije naprednjaki: Janša, Hočevnar in Eržen z geslom: „Ne vdajmo se!“ — Gospica Kristina Demšar, učiteljica v Šmartnu pri Litiji, 5 K 60 vin, kot oprostitev od noveletnih voščil. (Darovalci so: gđc. Anka Lušin, pošt. odpraviteljica v Kranju 2 K gospa Josipa Bartla, nadučit. vdova, v Ljubljani, 1 K, gospa Rožica Arko v Šmartnu 1 K, gospa Kristina Demšar, učiteljica 1 K, gospa Antonija Mandelj v Šmartnu 60 vin. — Skupaj 19 K 60 v. — Živeli!

Za Prešernov spomenik. Vesela družba pri kosilu v gostilni šentpeterske vojašnice zbrala 2 K 60 vin. — Gospod Franjo Dular, c. kr. živinozdravnik v Bosenski Gradski, 5 K. — Gospica Evgenija Pehani v veseli družbi „pri Kramarju“ v Logatcu nabrala 22 K, (gosp. F. Majdič je izmed teh daroval 10 K. — Seunikov fonograf nabral na Silvestrov večer v gostilni Antona Zupana 14 K. — Skupaj 43 K 60 vin. — Živeli!

Narodno zdravilo. Tako se sme imenovati bolesti utešujoče, mišice in živce krepčujoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“ katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1.80. Po poštne povzetji razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevali MOLL-ov prepat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 (2-1)

Premočna čistila so škodljiva. Zategadelj uporabljaj čistilno sredstvo, katero ne moti postranskih učinkov. To sredstvo ne predurjači prebavljanja, temveč ga obudi in krepi; imenuje se **Dr. Rose balzam za želodec** iz lekarn B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Dobiva se tudi v vseh tukajšnjih lekarnah. Glej inserat! a II (5)

Zakonito vpisana Svetovnoznani ruski karavanski čaj bratov **K. in C. Popoff** v Moskvi.

varstvena znamka. Najfinjša znamka. Dobavitelji več evropskih dvorov. V izvirnih zavojih se dobivajo v vseh dotičnih finejših prodavalnicah (2063-14)

Proti katarom sopilnih organov 2522-2 **Gleichenberg-ške** Paris 1900 „Grand Prix“ ***** mineralne vode** Konstantinov in Emin vrelec. Vrečica gošča za inhalacijo.

Zahvala.

„Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo“ izreka tem potom vsem svojim dobrotnikom za blagodušne prispevke k zadnji družbeni božičnici, najtoplejšo zahvalo. Odbor.

Zahvala.

Podpisane izreka tem potom vsem p. n. dobrotnikom in dobrotnicam in sploh vsem, ki so na kakoršenkoli način pripomogli, da je šol. božičnica na dan sv. Štefana in pri ponovitvi dne 1. januarja 1901 vspela tako lepo in vseskozi dovršeno, svojo najglobočjo zahvalo.

V Zagorju na Pivki, 2. januarja 1901.

Rudolf Horvat nadučitelj

Dež. gledališče v Ljubljani. Štev. 54. Dr. pr. 1073.

Na sv. treh kraljev dan. V nedeljo, dne 6. januarja 1900. Začetek ob 8. uri.

Popoludanska ljudska predstava ob znižanih cenah. Drugikrat v sezoni:

Pri belem konjičku.

Šaloigra v 3 dejanjih. Spisala O. Blumenthal in G. Kadelburg. Za slovenski oder priredil Jos. Mazi. Režiser g. A. Dobrovolny.

Št. 55. Dr. pr. 1074.

Začetek ob 8. uri.

Noviteta!

Tretjikrat na slovenskem oderu:

Romeo in Julija.

Tragedija ljubezni v petih dejanjih. Spisal Shakespeare. Poslovenil „*“. Režiser g. A. Verovšek.

Prihodnja predstava bode v torek, 8. januarja. Wagnerjeva romantična opera „Tannhäuser“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 29. decembra: Helena Pokorn, gostija, 71 let, Poljanski nasip št. 52, naduha.

V deželni bolnici:

Dne 26. decembra: Franja Merhar, pestunja, 15 let, vnetje možganske mreže.

Dne 27. decembra: Fran Štrukelj, ključarski pom., 26 let, vnetje hrbtne možga.

Dne 31. decembra: Jurij Jerab, dninar, 76 let, ostarelost. — Leopold Rajgelj, kajzar, 35 let, naduha.

V hiralnici:

Dne 1. januarja: Anton Korički, ključarski pomočnik, 29 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 906.2 m. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Močnina v 24 urah
4	9. zvečer	740.5	-11.6	p.m. jvzh.	del. jasno	
5	7. jutraj	740.5	-13.3	p.m. jvzh.	jasno	
6	2. popol.	740.1	-10.2	sl. sever.	oblačno	0.0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura -10.6°, normale: -2.7°.

Dunajska borza

dne 4. januarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.30
Skupni državni dolg v srebru	98.15
Avstrijska zlatna renta	117.45
Avstrijska krona renta 4%	98.15
Ogrska zlatna renta 4%	117.30
Ogrska krona renta 4%	92.30
Avstro-ogrski bančni delnice	1692.—
Kreditne delnice	669.—
London vista	240.25
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.62 1/2
20 mark	23.52
20 frankov	19.12
Italijanski bankovci	90.70
C. kr. cekini	11.37

Ljubljanska kreditna banka Laibacher Creditbank

v Špitalskih ulicah št. 2
menjalnica v pritličju

sprejema vloge na hranilne knjižice ter iste obrestuje po 4% od dne vloge do dne dviga, 2% rentni davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka izplača tudi večje svote brez odpovedi. (11-4)

Zunanjim vlagateljem

so na željo poštne hranilnične položnice na razpolago v svrhu poštne proste vpošiljatve zneskov.

Teško prebavljenje

katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje slasti do jedilj, zgago itd. dalje

katari v sapniku,

zaslizenje, kašelj, hripavost so one bolezni, pri katerih se

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
alkalična kislina
po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitim uspehom. (25-1)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-Ju in Petru Lessnik-u in v vseh lekarnah, večjih spekerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Šivilja

se sprejme takoj pri

A. Singer, Gospodške ulice 4, I. nadstropje. (33)

Učenec

se takoj sprejme v trgovino s špecerijskim in mešanim blagom. Ponudbe na (31-1)

M. Jemec

Ljubljana, Tržaška cesta št. 14.

Kupujem

raztrgane ali stare pnevmatične obočce, galoše in telovadske čevlje iz gumijs.

Josipina Murnik

(4-2) Sv. Petra nasip št. 35.

Uradno dovoljena (29)

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodške ulice št. 6

išče najmo: Prvega slugo, 20 gld. plače, livreja in perilo prosto, za večjo hišo zunaj Ljubljane; 2 kočijaža; točaja; dečka za vino; več kavarniških blagajničaric in natakaric; več finih hišin; nekaj kuharic in gospodaric k 2-3 osebam itd. Več v pisarni.

Od noveletnih in godovnih voščil

oprostili so se v prid dolenje logaskemu ubožnemu zakladu sledeči blagovoriteli iz Dol. Logatca:

Borštnik Vikt.	Mihalič Iv.
Bruss Jos.	Mihelič Jos.
De Gleria Ant.	Mihevč Iv.
Dolenc Ant.	Majdič Fr.
Drabec Vinc.	Petrič Mart.
Galle Ant.	Pin Al.
Galouh Pet.	Perpar Vinc.
Gostiša Jos.	Sicherl Iv.
Grdadovnik Fr.	Smole Jos.
Kastelic Ant.	Serini Art.
Kejžar Iv.	Šveiger Jos.
Kunc Fr.	Šega Iv.
Kušlan Ant.	Rus Ant.
Kuhelj Amalija	Turk Jos.
Lapuh Jos.	Tollazzi Tomo
Lenassi Iv. Ev.	Terčelj Jos.
Marguč Ivana	Tršar Lovro
Mulley Adolf	Verbič Mihael
Mulley Alojzij	Verbič Jakob
Muršec Ivan	Wohinc Fr.
Monetti Mat.	Zalar Mat.
Meze Iv.	

(32)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Hebr, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. jutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m. jutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — Očhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 11. uri 6 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer.

Gospodična

izučena knjigovodstva, z dobrim spričevalom, ki je zmožna slovenskega in nemškega jezika, želi vstopiti v kako trgovino za knjigovoditeljico ali blagajničarko, ali pa v kako pisarno.

Ponudbe pod »Knjigovoditeljica« na upravištvu »Slov. Naroda«. 15-1

Učenec

se takoj sprejme pri tvrdki (30-1)

J. O. Praunseiss

trgovina z delikatesami in špecerijo na Mestnem trgu 19.

Vaje za citre

želi eno uro na teden (16)

Vili Thome

Sv. Petra cesta št. 6, II. nadstropje.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblačil in nepremičljivih havelokov po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelovanje talarjev in baretov. 1

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinjše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. 1

Popravi se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov. Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 1

Pri nakupovanju

suknenega in manufakturnega blaga se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga 1

suknenih ostankov.

Učenee

sprejme se takoj
v manufaktorni trgovini R. Miklauc
Špitalske ulice št. 5. (2658-3)
Prednost imajo sinovi trgovcev.

Bukovo oglje

prve vrste kupuje se v vsaki množini ali v manjših partijah. 93
Ponudbe na upravnishvo „Slov. Nar.“.

Izborna specialiteta

najljubše darilo vsakomur je
ljutomerski

Biser iz Strmeca 1886

(12) Dobi se v steklenicah pri (3)

Edmund Kavčič-u

Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Tovarna ustanovljena l. 1870.

Anton Sodja, puškar

v Borovljah (Ferlach) Koroško

priloga puške in revolverje iz svoje zaloge in tovarne, izdelane po najnovejših sistemih iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

Specialitete: Trocne puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za vsako delo sem vesten porok sam. Puške so c. kr. uradno preizkušene.

Prevzamem vsako popravilo in predelovanje, narejam nova kopitšča ter izvršujem vse hitro in po najnižjih cenah.

Cenike dopošiljam slovenske ali nemške brezplačno in franko. (1963-16)

Pri žlezah, škrofeljnih, angleških boleznih, kožnih izpuščajih, boleznih v vratu in na pljučih, starem kašlju, za slabotne, bledice otroke priporočam zdaj zopet zdravljenje z mojim priljubljenim, povsod znanim in od zdravnikov mnogo priporočenim (2106-7)

Lahusena jodoželeznatim jetrnim tranom.

Po svojem jodoželeznatem pridevku najboljši in najboljše učinkujoči jetrni tran. Presega na zdravilni moči vse jednake izdelke in novejšje medikamente. Okus jako fin in mil, zato ga veliki in mali radi jemljajo brez odpora in ga lahko prenašajo. Zadnje leto se je porabilo 50 000 steklenic, kar najbolje pričja za dobrot in priljubljenost. Mnogo priznanj in zahval. Cena 3 krone. Zahteva naj se vedno jetrni tran iz lekarnice Lahusen v Brehah. Samo tedaj je pristen. Dobiva se vedno svež v Ljubljani v Orlovi lekarni, Jurčičev trg, nasproti železnega mostu in v deželni lekarni pri Mariji pomagaj, Reseljeva cesta pri mesarskem mostu, v lekarni Gabr. Piccoli-ja na Dunajski cesti.

Zeleznato vino
lekarnarja
G. Piccoli v Ljubljani
dvor. založnika Njg. Svetosti papeže

ima v sebi **90krat več železa**

kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča china-železnata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. III. (1368-19)

Vsled tega navede jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabilih oseb, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehalih otrocih. Dobiva se v steklenicah po pol litra. Vnanja naročila proti povzetju.

A. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcalov,
šip ifd. itd.
po najnižjih cenah. 1

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.
Zaloga vsakovrstnih
klobukov in čepic
perila, kravat itd.
po najnižjih cenah. 1

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 16.
šivalni stroji po najnižjih cenah.
Bleikle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 1
Vnanja naročila se točno izvrše.

Kdor kupuje
sukneno blago
ogleda naj si novo urejeno sukneno skladišče trdke
R. Miklauc
Ljubljana, Špitalske ulice št. 5
kjer se lahko prepriča o
cenah brez primere.
Glavno skladišče
Loškega ševioa (sukna)
katero blago je znano dobro in se prodaja po tovarniških cenah.
Sukneni ostanki 1
različnih vrst za polovico cene.
Vzorice pošilja na zahtevanje poštine prosto.

Lokal

se odda za majev termin na Glavnem trgu. (14-2)

Več se izve v upravnishvu „Slov. Nar.“.

Izurjena prodajalka

ne preveč mlada, ki bi vodila filijalko najine trgovine z mešanim blagom, vsprejme se pri (10-3)

Lebinger & Bergmann v Litiji.

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne glid. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo glid. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo glid. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni glid. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakršni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino le v (2116-13)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji H., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cistični prašek za nje 10 kr. Pristno le s zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvlaček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasno garnituro jako zadovoljen. Ljubljana. Oten Bartasch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. Št. Pavel pri Prebolu.

Dr. Kamile Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Kwizda
Korneuburger Viehnähr-Pulver.
Kwizda
korneuburški redilni prašek za živino.
Dietetično sredstvo za konje, govejo živino in ovce. Približno 50 let v večini hlevov v porabi, pri nedostatkih slasti do krme, slabem prebavljanju, za izboljšanje mleka ter pomnožitev mlečne obilnosti krav. Cena: 1 zavojček K 1-40, 1/2 zavojčka K 1-70. Pristen le z zgorajšnjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga: II. (1363-8)
o in kr. avstro-ogrski, kralj. rumunski in knež. bolgarski dvorni dobavitelj.
Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaji.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1
obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure dopoldne. (2693-1)
Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Razglas.
Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani kot nadvarstvene oblasti z dné 23. grudnia 1900, opr. št. P 222/00/20, naznanjam s tem, da je
večje zneske gotovega denarja
nedoletnih varovank Antonije in Marije Vilfan iz Črnuč št. 19 dobiti
na posodo
na zemljišča ali nepremičnine proti zakoniti varnosti v smislu §§. 195-200 ces. pat. z dné 9. avgusta 1854 drž. zak. št. 208.
Ako bi se točno izpolnovala določila dotične posojilne pogodbe, ki bi se sklenila, bi se posojilo skoro
20 let ne odpovedalo.
Natančnejša pojasnila se lahko v navadnih uradnih urah od danes naprej poizvedó v moji pisarni.
V Ljubljani, dné 27. grudnia 1900.

Dr. Fr. Stor
odvetnik v Ljubljani.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Jonipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 glid. „Ljubljanski Zvon“, letniki II, III, V, VI, broširan à 3 glid., vezan v Bonačeve platnice à 4 glid. 20 kr.; — letniki VII in VIII, broširan à 4 glid., vezan v Bonačeve platnice à 5 glid. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII, broširan à 4 glid. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 glid. 20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 glid.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 glid. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Askerc: Islet v Carigradu, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Koček, Pregovori, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige. 2

L. Schwenntner
knjigotržec
V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

Turgenjev: **Otoč in sinovi**, Roman, broširan à 50 kr.
— **Štiri novele**, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebizsky: **Blodne duše**, Roman, broširan à 70 kr.
Lefebvre: **Pariz v Ameriki**, broširan à 50 kr.
Stat. nominis umbra: **Časnikarstvo in naši časniki**, broširano à 40 kr.
Tolstoj: **Dva romana**, broširana à 70 kr.
Jelinek: **Ukrajinske dume**, Povest, broširana à 15 kr.
Halévy: **Dnevnik**, broširan à 15 kr.
— **Razne pripovedke**, broširane à 40 kr.
— **Dve povesti**, broš. à 25 kr.
Theuriet: **Undina**, Povest, broš. à 20 kr.
Souvestre: **Vilenski brodnik**, Povest, broš. à 15 kr.
Jurčič: **Listki**, broš. à 15 kr.
— **Gregorčičevim kritikom**, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: **Parteiwesen der Slaven**, broširano à 50 kr. 1

Založena 1847. Založena 1847.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

„Andropogon“

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako eleparstvo ampak skozi leta s nenavadnimi vapeli izkušena izjamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani pralaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. (2011-15)

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.

* Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. *

Glavna razpošiljatelj pri iznajditelju:

P. Herrmann

Zgornja Poljskava.

Preprodajalci popust.

Zaloga v Ljubljani pri g. Vaso Petričič-u in Edv. Mahr-u ter pri Albinu Rant-u v Kranji.

Razglas.

Pri žrebanju srečk ljubljanskega loterijskega posojila dne 2. januarja 1901 vzdignile so se srečke:

Št. 71763 z dobitkom	50000 K
» 33330 »	» 3000 »
» 5775 »	» 1000 »
» 21183 »	» 1000 »
» 28962 »	» 1000 »
» 41540 »	» 1000 »
» 42657 »	» 1000 »

Št. 285, 808, 1529, 1611, 2053, 2559, 2606, 2680, 2749, 2869, 2916, 3096, 3574, 3586, 3771, 4171, 4307, 4433, 4701, 4704, 5036, 5149, 5233, 5448, 5554, 5684, 5829, 5983, 6002, 6020, 6449, 6778, 6854, 7095, 7361, 7377, 7467, 7471, 7651, 7712, 7767, 7969, 7984, 8087, 8152, 8386, 8441, 8572, 8819, 8942, 9052, 9059, 9235, 9548, 9822, 10195, 10268, 10313, 10545, 10696, 10740, 11247, 11477, 11644, 11841, 11960, 12313, 12321, 13184, 13196, 13299, 13315, 13416, 13524, 13693, 13853, 14051, 14280, 14571, 15039, 15080, 15101, 16687, 17040, 17112, 17233, 17483, 17522, 17596, 17727, 17805, 18133, 18995, 19562, 19636, 19740, 19775, 20340, 20822, 21067, 21476, 21495, 21507, 21848, 21940, 22469, 22657, 22820, 22904, 23128, 23366, 23735, 23803, 24118, 24277, 24787, 25143, 25345, 26487, 26643, 27435, 27495, 27559, 27675, 27957, 28238, 28594, 28689, 29142, 29990, 30190, 30278, 30355, 30376, 30691, 30895, 32106, 32161, 32346, 32655, 33313, 33794, 34484, 34606, 34712, 34861, 35063, 35095, 35283, 35388, 35451, 35920, 36032, 36143, 36215, 36742, 37340, 37406, 37455, 37770, 37891, 37277, 39399, 39416, 39533, 39692, 39868, 39850, 39938, 40008, 40265, 40365, 40556, 40595, 40653, 40856, 41082, 41301, 41546, 42044, 42190, 42797, 42864, 43211, 43440, 43782, 43980, 43989, 44031, 44085, 44118, 44348, 44509, 44782, 44960, 45100, 45190, 45431, 45689, 45790, 45865, 46215, 46382, 46635, 46654, 46660, 46801, 46828, 46935, 47571, 47734, 48005, 48479, 48612, 48881, 49212, 49399, 49445, 49682, 50086, 50344, 50510, 50766, 50783, 51613, 51894, 52081, 54107, 54310, 54703, 55498, 55675, 55924, 56107, 57501, 57605, 58824, 58970, 59756, 59893, 59953, 60674, 61028, 61156, 61407, 62090, 62361, 62728, 62822, 63050, 63092, 63201, 63255, 63367, 64069, 64074, 64176, 65007, 65073, 65103, 65140, 65296, 65542, 65588, 65670, 65693, 66061, 66276, 66374, 66904, 67255, 67547, 67730, 67804, 68003, 68171, 68284, 68597, 68704, 68748, 68776, 68810, 69089, 69289, 70129, 70311, 70337, 70411, 70627, 70848, 71043, 71471, 71996, 72234, 72504, 72651, 72996, 73240, 73246, 73269, 73537, 73564, 73614, 73752, 73765, 73882, 74011, 74606 vsaka z dobitkom 60 K.
--

Od že izžrebanih srečk še doslej niso izplačane srečke:

Št. 33516 z dobitkom	50000 K
» 70102 »	» 50000 »
» 36052 »	» 30000 »
» 41027 »	» 1000 » in

št. 24, 51, 147, 152, 552, 559, 689, 962, 1126, 1205, 1439, 1813, 1951, 2583, 2621, 3032, 3277, 3920, 4033, 4036, 4526, 4978, 5023, 5346, 5593, 5635, 5707, 5815, 6065, 6693, 6702, 6903, 7033, 7045, 7259, 7369, 7713, 7748, 7918, 8199, 8353, 8912, 9159, 9192, 9230, 9379, 9462, 9565, 9651, 9701, 9744, 9770, 10239, 10331, 10407, 10470, 10732, 10741, 11178, 11308, 11419, 12238, 12394, 12544, 12677, 12702, 12875, 12908, 12930, 13223, 13441, 14003, 14031, 14132, 14547, 14664, 15054, 15083, 15087, 15798, 15945, 15965, 16307, 16336, 16423, 16591, 16928, 17280, 17693, 17935, 18093, 18223, 18258, 18464, 18643, 19068, 19243, 19272, 19385, 19403, 19537, 19675, 20063, 20119, 20213, 20386, 20915, 21292, 21299, 21470, 21523, 21853, 22506, 22660, 22664, 22862, 23256, 23539, 23613, 23775, 24032, 24119, 24269, 24371, 24390, 24993, 25086, 25234, 26006, 26403, 26491, 26720, 27074, 27075, 27092, 27138, 27556, 27637, 27879, 28314, 28337, 28462, 29320, 29397, 29510, 30484, 31290, 31347, 31377, 31407, 31476, 31605, 32108, 32345, 32517, 33515, 33563, 33852, 33883, 34082, 34106, 34198, 34706, 34950, 35537, 36222, 36335, 36435, 36877, 37015, 37663, 38214, 38607, 38647, 38862, 38877, 39010, 39285, 39343, 39351, 39367, 39649, 40082, 40202, 40531, 40765, 40887, 41098, 41156, 41357, 41606, 41725, 42218, 42405, 42467, 42500, 42575, 42791, 42946, 43084, 43198, 43316, 43900, 44275, 44296, 45202, 45502, 45594, 45936, 46041, 46753, 47038, 47123, 47804, 47907, 48564, 48631, 48952, 49133, 49172, 50334, 50432, 50482, 50586, 50876, 51325, 51977, 52191, 52401, 53624, 53688, 53976, 54207, 54553, 54994, 55345, 55689, 55979, 56008, 56058, 56069, 56097, 56116, 56449, 56463, 57159, 57399, 57769, 57886, 58092, 58261, 58627, 58939, 59057, 59103, 59403, 59587, 59607, 59726, 60019, 60063, 60131, 60247, 60469, 60677, 60724, 60728, 61458, 61652, 62054, 62127, 62828, 63034, 63114, 63143, 63501, 63561, 63881, 64081, 64178, 64230, 64232, 64321, 64345, 64420, 64453, 64541, 64581, 64670, 64673, 64702, 64770, 64954, 64975, 64990, 65005, 65199, 65211, 65294, 65370, 65578, 65800, 65910, 66127, 66231, 66232, 66324, 66538, 66701, 66732, 67414, 68091, 68166, 68368, 68733, 69236, 69296, 69387, 70659, 70693, 70722, 70883, 70992, 71121, 71344, 71423, 71768, 71836, 71888, 72276, 72495, 72522, 72971, 73032, 73068, 73339, 73589, 73619, 73755, 73819, 73957, 74629, 74684, 74920 vsaka z dobitkom 60 K.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 2. januarja 1901.

Župan: Ivan Hribar.

Od danes naprej se bode v gostilni
pri Zajcu, na Rimski cesti
točil pristen (2690-3)
hrvaški pelinkovec
ter vedno sveže Reininghausovo pivo.

Uspeh po anoncah

se doseže le, če so naznanila namenu prikladno spisana in tipografsko primerno opremljena, in če se izberejo pravi in pripravi časniki. Da se to doseže, obrniti se je na anončno ekspedicijo **Rudolfa Mosse, Dunaj, I., Selterstätte 2**, katera trdka daje brezplačno potrebna pojasnila, da se doseže uspeh, ter pošilja na ogled inseratne načrte. Zračunajo se samo izvirne vrstne cene časnikov in se dovoljujejo največji popusti pri večjih naročilih, tako da se, porabljač ta zavod, poleg drugih velikih prednosti doseže tudi to, da se prihrani na inseratnih stroških.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo

(24-1)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se

C. kr.

priv.

povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazil naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Puškar
F. Kaiser

priporoča za lovsko sezono in dobavlja
vse potrebne lovske utenzilije v
največji izbéri. (1709-20)

C. kr. priv. vzajemno zavarovalno društvo proti ognju v Gradcu.

Razglas.

Ravnateljstvo c. kr. priv. vzajemnega zavarovalnega društva proti ognju v Gradcu si usoja naznanjati p. n. družstvenikom, da se

vplačevanje družstvenine za leto 1901.
začenja s 1. januarjem 1901

ter se vzprejema vsak čas pri ravnateljski blagajnici v Gradcu, kakor tudi pri zastopništvih v Celovcu in v Ljubljani ter pri okrajnih komisarijih.

K temu se pripominja, da vsi oni p. n. družstveniki oddelka za poslopja, ki so v začetku leta 1899 že bili zavarovani pri zavodu in ostanejo tudi še v letu 1901. njega družstveniki, glasom sklepa shoda društva z dne 7. maja 1900 dobivajo iz gospodarskega presežka oddelka za poslopja, ki se je dosegel leta 1899., **povračilo v visokosti deset odstotkov normalne družstvenine, predpisane za leto 1899.**, za kateri znesek se zmanjša tisti znesek, ki ga morajo vplačati za l. 1901.

V Gradcu, decembra meseca 1900.

Ravnateljstvo

c. kr. priv. vzajemnega zavarovalnega društva proti ognju v Gradcu.

Pisarna zastopništva v Ljubljani

nahaja se v poslopiju zavoda

na Marije Terezije cesti št. 2, v pritličji

neposredno poleg veže

kjer se vzprejemajo vsaki delavnik med dopoldanskimi uradnimi urami vplačila kakor tudi zavarovalni predlogi.

Zastopnik za Kranjsko:

Karol Hudabinič.

(13)

(Ponatisi se ne plačujejo.)

Prešernove stoletnice

je izšla decemberska številka

„Ljubljanskega Zvona“

posvečena povsem

pesniku Prešernu

bogate ilustrovana.

Fosamezni izvodi te številke K 240. Po pošti 12 vinarjev več.

Naročila usprejema

Lavoslav Schwentner, knjigotržec v Ljubljani.

Pisarja

neoznjenega, vsprejme

Dr. R. Bežek

o. kr. notar v Višnji gori.

Plača po dogovoru.

(5-2)

Ugoden nakup.

Lepa, na novo zidana, enonadstropna hiša na deželi v bližini mesta Ljubljane, v jako veliki župniji, s trgovino z mešanim blagom ter krčmo se radi posebnih vzrokov s skladiščem blaga vred za nizko ceno **30.000 K prodaja**. — Skupi se vsak dan od 80—120 K.

Naslov pove upravištvo „Slovenskega Naroda“.

(2499-5)

Odlikovan s kolajno na pariški razstavi leta 1900.

Vse vrste

tamburic

priporoča tvrdka

J. Stjepušin

v Sisku

na Hrvatskem.

Ilustr. ceniki

se pošiljajo

na zahtevo

franko.

Odlikovan s kolajno na budapeštanski razstavi leta 1896.

Vari. znanja: Sldro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h., K 1.40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. (498-6)

Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice z zaklepnico z našo varstveno znamko „sldro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je dobi originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Nedosežene

v svoji lepoti in dobroti so moje pristne švicarske briljantno-črne-jeklene

savonet remontoarke, dvojne, pokrite s 3 briljantno-črno-jeklenimi pokrovi, s prefinim precizijskim gonilom (triletna realna garancija), s patent. no-tranjo uredbo kazal, opalno-blesteče fondont kazalo, obroč, kazala, nastavek in krona so pristno double-zlate. Te ure teko 36 ur in so valed svoje elegantne izdelave splošno priljubljene in jih vsakdo posebno rad nosi. Cena z zavojčkom in usnatim etuijem samo gld. 6.—.

Briljantno-črne-jeklene damske ure odprte, jako fino izdelane gld. 7.—. K uram primerne moške in damske verižice iz double-zlate s priveški gld. 150.—. Razpošiljajo se le proti povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj in se denar vrne, torej ni nobene rizike. (1977-15)

JOSIP SPIERING

Dunaj, I., Postgasse 2.

Velik ilustriran cenik o urah, verižicah in prstanah i. t. d. brezplačno in franko.

CHOCOLAT SUCHARD

213 50

Svetovna razstava 1900

GRAND PRIX

Najvišje odlikovanje.

Za kašelj in katar so Kaiserjevi prsni bonboni.

uspešno sredstvo, kar se pripozna 2650 notarsko overjenimi spricavali.

Jedini dokaz za gotovo pomoč pri kašlju, hripavosti, kataru in zasliženju.

Zavoj 20 in 40 h pri Mr. Pr. Mardetschlaegerju v Ljubljani, v orlovi lekarni poleg železnega mostu, pri Ubaidu pl. Trnkóczyju in v dež. lekarni Milana Leusteka v Ljubljani.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvornih zavitkih).

Otvoritev pekarije.

Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da bom otvoril v petek, t. j. 4. januarja t. l. že znano

pekarijo na Rimski cesti šte. 5

po domače „pri vitezu“ (zum deutschen Ritter).

Skrbel bom, da bom slav. občinstvo vsestransko vzadovoljil z razno vrstnim finim ter vedno svežim in okusnim pecivom.

Na zahtevanje pošiljal bom tudi vedno sveže pecivo vsako uro na dom.

Pekel se bode tudi domači kruh vsak dan ob 7. in ob 9. uri zjutraj.

Za obilen obisk svoje pekarije se slav. občinstvu najtopleje priporočam.

Anton Smrke

pekovski mojster.

(6-1)

100 do 300 goldinarjev na mesec lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreich, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (2497-5)

Na prodaj je malo posestvo

z že postujočo usnjarijo in popolnoma na novo opravljeno delavnico v nekem večjem trgu ob železnici blizu Ljubljane, in sicer po ceni in po ugodnih plačilnih pogojih takoj, ali pa se tudi **dá v najem.**

Ponudbe pod „usnjarija“ do 1. februarja 1901 upravištvo „Slov. Naroda“.

50-500 kron nagrade

po primeri količine in vrednosti lesa in natančnosti in zanesljivosti informacij dobi oni, kateri zamore dokazati, da je **Placido Orlando** iz Trsta v letu 1900. od meseca septembra do konca oktobra kupil in plačal na svoje ime deščice, testone in tavoletе.

Prijave naj se pošljejo rekomandirane na naslov: **A. B. Postfach No. 7, Fiume.** (2662-6)

S čim naj se krmijo psi?

Lepe, zdrave in krepke pse se zredi samo, ako se jim daje

Fattinger-jeve patentne kolače iz mesnih vlaken za krmlo. — Priporočajo jih vsi živinozdravniki in kinologi. — Odlikovani so z mnogimi zlatimi kolajnam. — Prospekte (tudi o drugih Fattingerjevih krmilih za pse, kurčeta, tiče i. t. d.) daje brezplačno

Fattinger & Co., Dunaj

IV., Wiedener Hauptstrasse Nro. 3.

Na prodaj ima v Ljubljani Peter Lassnik.

(1901-9)

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNER-jav Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanja pospešujočega in mlo odvajajočega učinka. Prebavljanje se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepuje in obdržuje v pravem teku.

SVARILO!

Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragnerja v Pragi.

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

— Po pošti razpošilja se vsak dan. —

Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150 mala steklenica

na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih:

G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschlaeger, J. Mayr. (1742-10)

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Franciškanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 1. južne železnice.

Slikarja napisos.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežov

na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, številnega mazila za hrastove pde, karbolinaža itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejša, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Epidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana realno in fino po najnižjih cenah.

Fr. P. Zajec

urar, trgovina z zlatino in srebrnino Ljubljana, Stari trg št. 28

priporočava svojo veliko zalogo raznovrstnih švicarskih žepnih in stenskih ur.

Nikelnasta remontoar ura... od gld. 1-20.

Srebrna cilindar remontoar ura... 4-.

Trgovina vseh optičnih predmetov: očal, barometrov, termometrov, daljnogledov.

Popravila se izvršj natančno in s jamstvom.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporočava svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in

dečke,

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po

najnovejših uzorcih in po

uajnižjih cenah solidno in

najhitreje izgotovljajo.

